QORTI ĊIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

IMĦALLEF

Onor. Abigail Lofaro LL.D., Dip. Stud. Rel.,
Mag. Jur. (Eur. Law)

Illum 24 ta' Ottubru, 2024

Rikors Ġuramentat: 20/14AL

A *sive* A B

vs.

C *sive* C D B

(Att taż-Żwieġ bin-Numru Progressiv 419/1984)

Il-Qorti,

Rat ir-rikors ġuramentat[1] tal-attur datat 30 ta' Jannar 2014 li permezz tiegħu l-attur ippremetta kif ġej:

1. Premess illi ssir referenza ghar-raba' taqsima f' dan ir-Rikors Guramentat (Elenku ta' Dokumenti) fejn hemm Dokumenti Cosmic 1, Cosmic 3, u Cosmic 4 fejn permezz ta' Affidavit tar-Rikorrenti / Attur u

[1] Fol. 1.

tnejn minn tliet uliedu kollha maggorenni ghamlu Stqarrijiet Guramentati li fihom fissru ghala dan iz-zwieg tfarrak irremidjabilment, minghajr ebda tama ta' rikonciljazzjoni, b'tortijiet unikament lill-Intimata / Konvenuta mart ir-Rikorrenti / Attur, li qegħda tghix hajja ta' adulterju u mmorali, abbandunat id-Dar Matrimonjali li hija proprjeta ta' l-Istat u mikrija f'isem ir-Rikorrenti / Attur, qegħda tirrisjedi f'indirizz apparti fil-mument ta' l-intavolar ta' din il-Kawza f'San Pawl il-Bahar, tahdem ma kumpanija li iktar dettalji dwarha u x' introjtu ddahhal l-Intimata / Konvenuta jigi mfisser fil-mori tal-kawza, u f' dawna c-cirkustanzi l-Intimata / Konvenuta permezz ta' dawna t-tliet Affidavits jirrizulta car li kisret manifestament ir-regolamenti kollha li suppost jigu osservati u rispettati f' hajja konjugali li ghall-Intimata / Konvenuta dawna ma jfissru xejn.

2. Premess illi ssir referenza ghad-dokument Cosmic 2 li huwa certifikat awtentikat taz-zwieg ta' bejn il-kontendenti meta kien ghad kellhom rispettivament kwantu ghar-Rikorrenti tmintax-il sena u kwantu ghall-Intimata sbatax-il sena u dana nghaqdu fiz-zwieg fil-Knisja tal-Madonna tal-Herba gewwa Birkirkara nhar l-24 ta' Marzu, ta' l-1984, u c-certifikat taz-zwieg taghhom ghandu n-Numru ta' l-Iskrizzjoni 419 tas-26 ta' Marzu ta' l-1984, u dana skond id-dettalji li hemm fid-dokument hawn mehmuz bhala dokument Cosmic 2 fir-raba' taqsima ta' dan ir- Rikors Guramentat.

3. Premess illi nhar is-26 ta' Settembru, 2013, wara tentattivi diversi biex ir- Rikorrenti / Attur jikkonvinci lil martu halli tirritorna lejn il-hajja accettabbli ta' mara mizzewga u din ripetutivament irrifjutat li taghmel dan anzi baqghet tisfidah u tipprovokah, ir-Rikorrenti / Attur intavola l-Medjazzjoni tieghu li effettivament kif jirrizulta mid-dokument hawn anness Cosmic 6 gie ddegretat nhar is-27 ta' Settembru, 2013, l-ghada li gie ntavolat w inghata r-referenza ta' Ittra Numru 1352/13 - MC imma effettivament wara tliet laqghat ma' l-abbli Medjatur Dr Mario Caruana sar ir-rapport tieghu nhar id-29 ta' Novembru, 2013 u dina l-Onorabbli Qorti preseduta mill-Onorevoli Mhallef Dr Abigail Lofaro LL.D. permezz ta' Digriet Numru 2555 / 13 fl-Atti tal-Medjazzjoni, Ittra Numru: 1352/13, fl-ismijiet "A sive A B -vs- C sive Alexandra B", gie ddikjarat li l-Medjazzjoni nghalqet w awtorizzat lill-partijiet jipprocedu b' kawza u dana fit-termini mposti mil-Ligi, b' digriet datat 3 ta' Dicembru, 2013 li

jfisser li l-kawza kellha tkun intavolata sat-3 ta' Frar, 2014: vide l-anness dokument Cosmic 6.

4. Premess illi l-kontendenti konjugi B kellhom tliet itfal, tnejn bniet u wiehed tifel fejn dan ta' l-ahhar qieghed jirrisjedi u jahdem l-Ingilterra u z-zewgt ibniet jirrisjedu f'Malta w effettivament huma x-xhieda principali tal-hajja ta' immoralita' u vagabondagg da parti ta' l-Intimata / Konvenuta ommhom li naturalment waslet ghal hafna niket fil-familja B imma kienu l-istess zewgt ibniet li llum huma wkoll ommijiet u wahda minnhom mizzewga li nsistew minkejja d-drittijiet taghhom li jaghmlu l-Affidavit fir-rigward ta' l-imgieba u fil-fehma taghhom il-krudelta' ta' ommhom versu missierhom, versu uliedha stess u versu l-ghib li fih gabet lil familja B.

5. Premess illi fic-cirkustanzi ma hemm ebda kwistjoni ta' kura u kustodja tat-tfal minuri jew tat-tfal li minkejja li mhumiex minuri ghadhom qed jistudjaw fuq livell terzjarju w allura ma hemm ebda kwistjoni relatata ma' manteniment fir-rigward ta' tfal f' dina l-inkwadratura.

6. Premess illi da part tieghu r-Rikorrenti / Attur A B mhux qed jistenna ebda forma ta' manteniment da parti ta' martu u lanqas ma huwa qed jistenna li jivversa xi forma ta' manteniment lil martu minhabba l-adulterju taghha u l-imputabilita' unika tat-tifrik ta' dana z-zwieg bl-iktar mod assolut minghajr ebda tama ta' rikonciljazzjoni anke meta l-istess Rikorrenti zewgha offrilha li jahfrilha mbasta tibdel il-hajja xellerata li waqghet fiha u fejn it-twegiba ta' l-Intimata / Konvenuta martu kienet li hi zzewgitu meta kien ghad kellha biss sbatax-il sena w issa qed tara x' setghet toffri l-hajja u x' tilfet mill-hajja u trid tgawdi l-hajja bil-mod kif trid minghajr ebda forma ta' ndhil!

7. Premess illi nonostante dan kollu nhar is-16 ta' Settembru, 2013, l-imsemmija C B kellha l-wicc li tintavola l-proceduri ghal Medjazzjoni bit-tezi illi bejn r-Rikorrenti / Attur u bejnha kien hemm inkompatibilita' ta' karattru, theddid, sevizzi, mohqrija u ntimidazzjoni fil-konfront taghha, li naturalment dana ma huwiex minnu, liema Medjazzjoni fuq l-istess binarju ta' dak li ntqal aktar il fuq fir-rigward tal-Medjazzjoni inizjata minn zewgha r-Rikorrenti / Attur odjern giet intavolata permezz ta' Ittra Numru: 1332/13, u b' digriet numru 2554/13 datat 3 ta' Dicembru 2013 din il-wisq

Onorabbli Qorti preseduta mill-Onorevoli Mhallef Abigail Lofaro LL.D. iddikjarat li l-Medjazzjoni hija maghluqa w awtorizzat lil partijiet jipprocedu b'kawza u dan fit-termini mposti mil-Ligi: vide l-anness Dokument Cosmic 7.

8. Premess illi r-residenza matrimonjali hija f'Appartament Numru 6, Block C, Triq il-Weghdiet, Bini tal-Gvern gewwa Birkirkara - Malta u dana huwa mikri lil A B: Id Number X bir-referenza ghal din il-proprjeta' numerata X u l-kera hija mhallsa fuq kriterja ta' kera residenzjali sa issa kif tindika l-ircevuta hawn mehmuza mill-perjodu ta' l-1 ta' Jannar 2014 sal-31 ta' Marzu 2014 l-ammont ta' kera huwa ta' €94.25 kull tliet xhur u dana terga' ssir referenza ghal dokument fir-raba' taqsima ta' dan ir-Rikors Guramentat: dokument Cosmic 10.

9. Premess illi d-Dar Matrimonjali f'Appartament Numru 6, Block C, Triq il-Weghdiet, Bini tal-Gvern, Birkirkara u l-garaxx Store 16, Block M, Triq il-Weghdiet Laqxija Birkirkara, b'din l-ahhar proprjeta' nnumerata bhala referenza 075926 huma t-tnejn proprjeta' tal-Gvern u mikrija lir-Rikorrenti / Attur bil-kera dejjem imhallsa mir-Rikorrenti / Attur anke kif jirrizulta fl-istore ghal perjodu 23 ta' Jannar 2014 sat-22 ta' Lulju 2014 bil-kera ta' €75.70 kull sitt xhur: vide Dokument Cosmic 11.

10. Premess illi l-konjugi B ghaldaqstant apparti mis-sitwazzjoni kif imfissra fil-premessi hawn fuq suesposti naturalment ghandhom ukoll mobbli fid-Dar Matrimonjali u fl-istore nkluz l-apparat tal-hidma tar-Rikorrenti / Attur, tliet vetturi li l-valur taghhom illum huwa mill-iktar baxx jekk wiehed ma jiddeskriviehx bhala bla valur li huma l-vann Tata (vann kummercjali), Maruti, kif ukoll hemm xi somma assigurata u xi kontijiet bankarji partikolarment mal-Mediterranean Bank u ma' l-HSBC.

11. Premess illi r-Rikorrenti / Attur ibiegh ukoll il-hut f' jiem partikolari u kif gia ntqal l-Intimata / Konvenuta tahdem apparti milli minn jeddha abbandunat id-Dar matrimonjali u qegħda tghix f'residenza fil-mument li qed tigi ntavolata din il-kawza f'San Pawl il-Bahar.

12. Premess illi f'din l-inkwadratura, ir-Rikorrenti / Attur qieghed jintavola din il-kawza u qed jitlob lil din il-wisq Onorabbli Qorti sabiex tevalwa, tidderiegi, tiddikjara u tordna illi:-

II. TALBIET TAR-RIKORRENTI / ATTUR A B:

(a) Illi z-zwieg bejn il-kontendenti konjugi B abbazi tad-dettalji ndikati fid-dokument Cosmic 2 fir-Raba' Taqsima (Elenku ta' Dokumenti) ta' dan ir-Rikors Guramentat odjern tkisser irremidjabilment, minghajr ebda tama ta' rikonciljazzjoni, b' tortijiet unikament attribwibli lill-Intimata / Konvenuta C sive Alexandra B D, u dana fl-inkwadratura tal-kontenut ta' dawna l-Atti Gudizzjarji f' dan il-kaz u l-provi li tressqu fil-mori ta' din il-kawza;

(b) Illi dana z-zwieg jiggustifika t-talbiet tar-Rikorrenti / Attur f' din il-kawza abbazi ta' Artiklu 38 Kapitlu 16 Kodici Civili minhabba l-adulterju ta' C sive Alexandra B D:

(c) Iz-zwieg tkisser irremidjabilment abbazi ta' Artiklu 39 tal-Kapitlu 16 tal-Ligijiet ta' Malta u fejn dina l-wisq Onorabbli Qorti ghandha tirreferi wkoll ghal Kapitlu 9 tal-Kodici Kriminali partikolarment l-Artiklu 412C tal-Kodici Kriminali w Artiklu 412D ta' l-istess Kodici Kriminali u dana b' tortijiet unikament attribwibli lill-Intimata / Konvenuta C sive Alexandra B D: skond ma jirrizulta fil-mori ta' din il-kawza;

(d) Illi z-zwieg tkisser ukoll irremidjabilment abbazi ta' Artiklu 40 tal-Kodici Civili u dana minhabba 'eccessi, mohqrija, theddid jew offizi gravi da parti ta' l-Intimata / Konvenuta jew kontra xi wiehed jew iehor mit-tfal da parti ta' l-Intimata / Konvenuta kontra l-Attur zewgha A sive A B: jew kontra xi wiehed jew iehor mit-tfal tal-kontendenti konjugi B, w anke minhabba li l-hajja flimkien bejn il-konjugi ma baqghetx iktar possibli ghax iz-zwieg issa tkisser irremidjabilment b' tortijiet unikament attribwibli lill-Intimata / Konvenuta C sive Alexandra B D, ezatt kif jirrizulta fil-mori ta' din il-kawza;

(e) It-talba ghal firda hija wkoll gustifikata il ghaliex effettivament l-Intimata / Konvenuta llum abbandunat id-Dar Matrimonjali u qegħda

tirrisjedi f' indirizz jew f' residenza San Pawl kif jindika l-okkju u n-notifiki ta' dan ir-Rikors Guramentat odjern.

(f) Fi zmien li tkun miexja l-kawza tal-Firda, ir-Rikorrenti / Attur qed jitlob lil din il-wisq Onorabbli Qorti biex tiddeciedi li l-Intimata / Konvenuta tigi ddikjarata li m'ghandhiex toqghod aktar fid-dar taz-zwieg sakemm tkun miexja din il-Kawza anke minhabba l-fatt illi l-Intimata / Konvenuta diga' stabbilit residenza ohra f'San Pawl il-Bahar u jkun ta' detriment u ta' pregudizzju kbir ghal diversi ragunijiet legalment u fattwalment fondati jekk l-Intimata / Konvenuta jibqghalha l-jedd li x'hin trid u meta trid tidhol fid-Dar Matrimonjali fejn hemmhekk jew iggorr affarijiet tal-Komunjoni nkella tipprova tipprovoka nkwiet fil-konfront tar-Rikorrenti / Attur A B:

(g) L-Intimata / Konvenuta C sive Alexandra B D: Id Number 0338166M minhabba dak kollu li gie sottomess anke fl- istadju preliminari tal-prezentata ta' dan ir-Rikors Guramentat odjern inkluz id-dokumenti hemm mehmuza, li l-Intimata / Konvenuta mhijiex intitolata ghal ebda somma tal-manteniment skond il-bzonnijiet tagħha u skond il-mezzi tar-Rikorrenti / Attur, u dana meta jitqiesu wkoll ic-cirkustanzi l-ohra kollha ezistenti bejn il-partijiet: Artiklu 46A tal-Kapitlu 16 tal-Ligijiet ta' Malta;

(h) L-Artiklu 48, sub-artiklu 1, ir-raba sub-incizi, u sub-artiklu 2 ta' l-istess Artiklu 48 tal-Kapitlu 16 tal-Ligijiet ta' Malta ghandu jkun applikabbli fl-intier tieghu u fil-profondita' tieghu kollha fil-konfront ta' l-Intimata / Konvenuta,

(i) Fic-cirkustanzi l-Qorti ghandha tuza d-diskrezzjoni taghha fl-Applikazzjoni ta' l-Artikoli 51, 52, u 53 tal-Kodici Civili fl-inkwadratura pero' li z-zwieg tkisser irremidjabilment minghajr ebda tama ta' rikonciljazzjoni minhabba t-tortijiet unici ta' l-Intimata / Konvenuta, kif irrizulta ovvju fil-gbir tal-provi fil-mori ta' din il-Kawza;

(j) Abbazi ta' Artiklu 54 tal-Kapitlu 16 tal-Ligijiet ta' Malta, sub- artikolu 1, 2 u 3 sas-sub-artikolu 9 ta' l-istess Artiklu 54 dwar l-obbligu tal-manteniment fil-Kapitlu 16 tal-Ligijiet ta' Malta, ir-Rikorrenti / Attur m'ghandu qatt ikun obbligat fic-cirkustanzi li jivversa xi ammont ta' manteniment bil-modalitajiet indikati fl-Artiklu 54 u d-disa' sub-artikoli

tieghu tal-Kapitlu 16 lill-Intimata / Konvenuta martu u da parti taghha l-Intimata / Konvenuta C sive Alexandra B D: m'ghandu jkollha ebda jedd fic-cirkustanzi tal-provi kif jirrizultaw u kif diga' dokumentati w indikati li titlob xi forma ta' retta alimentari minghand zewgha r-Rikorrenti / Attur u dana minhabba ragunijiet legali u fattwali ovvji;

(k) Ghandu jkun applikat l-Artiklu 55 u t-tmien sub-artikoli tieghu fir-rigward tal-konjugi B b'mod illi għandu jkun hemm ix-xoljiment u l-likwidazzjoni tal-Komunjoni ta' l-Akkwisti b' mod illi fic-cirkustanzi li l-Intimata / Konvenuta m' ghandu jmissha xejn u dana minhabba l-mod kif kisret iz-zwieg taghha mar-Rikorrenti / Attur b'dak kollu li jiggustifika t-talbiet ghal Firda Legali u dana skond dawk id-direttivi li joghgobha taghti dina l-Onorabbli Qorti wara li tevalwa l-provi li jkunu tressqu miz-zewg nahat jekk ikun il-kaz;

(l) Fl-eventwalita' tal-kontumacja ta' l-Intimata / Konvenuta, tkun xi tkun ir-raguni, u fin-nuqqas li l-istess Intimata / Konvenuta tiggustifika l-kontumacja taghha, il-Qorti jekk ikun il-kaz ghandha tahtar lil persuni kompetenti biex ikunu jistghu jirraprezentaw lill-Intimata / Konvenuta bhala kontumacja fl-Atti ta' din il-Kawza u fi kwalsiasi Atti ohra li direttament jew indirettament ikunu konnessi u dana biex ir-Rikorrenti / Attur bl-ebda mod ma jigi pregudikat jew isofri xi forma ta' pregudizzju;

(m) Fir-rigward ta' l-Artiklu 55A sub-artikli 1 sa 3 bis-sub-incizi b' kollox fis-sub-artiklu 1 tal-Kapitlu 16 tal-Ligijiet ta' Malta, jigi kkonfermat illi d-Dar Matrimonjali huwa appartament proprjeta' tal-Gvern ta' Malta, mikri lir-Rikorrenti / Attur flimkien ma' store fejn izomm xi ghodda li permezz taghha jkun jista' jattwa l-hidma li jaghmel ir-Rikorrenti / Attur u dawna ghandhom jigu allokati definittivament lir-Rikorrenti / Attur, b'mod illi l-kera tinqaleb esklussivament fuq isem A B minghajr ebda jedd lill-Intimata / Konvenuta C sive Alexandra B D u dana fl-inkwadratura tal-provi mressqa fil-mori ta' din il-kawza w anke l-abbandun da parti ta' l-Intimata / Konvenuta mid-Dar Matrimonjali u l-istabbiliment ta' residenza alternattiva mill-Konvenuta kif irrizulta fil-mori ta' din il-Kawza;

(n) Ghandhom jinhatru esperti u Periti nominandi jekk ikun il-kaz biex issir valutazzjoni tal-Komunjoni ta' l-Akkwisti fid-dawl tat-talbiet relevanti

kif hawn fuq su esposti u dana anke jekk il-valur jidher li mhuwiex wiehed estensiv imma fl-inkwadratura tad-decizjoni li tkun trid tiehu l-Qorti dwar jekk ghandux ikun hemm xi forma ta' proporzjon mill-Komunjoni ta' l-Akkwisti assenjati lill-Intimata / Konvenuta konsiderando li kienet hi l-htija unika tat-tifrik ta' dan iz-zwieg;

(o) Illi b'referenza ghal kunjom il-mara wara s-separazzjoni, qed issir referenza ghal Artiklu 62 tal-Kapitlu 16 tal-Ligijiet ta' Malta u partikolarment ghas-sub-artiklu 2 ta' l-istess Artiklu 62 fejn ir- Rikorrenti / Attur irid li l-Qorti tipprojbixxi lill-Intimata / Konvenuta martu C sive Alexandra B milli tkompli tuza kunjomu ossia B wara s-separazzjoni, peress illi dak l-uzu jista' jkun ta' pregudizzju gravi lir-Rikorrenti / Attur u lill-familja tieghu w ghalhekk fic-cirkustanzi l-Intimata / Konvenuta ghandha tirriverti ghal kunjom xbubitha D,

(p) Ghandha ssir referenza ghall-Artiklu 62A u 66 tal-Kapitlu 16 tal-Ligijiet ta' Malta u l-Qorti ghandha tordna li dawn jigu regolati skond il-Ligi;

(q) Illi fic-cirkustanzi abbazi tal-fatti kif jirrizultaw l-ispejjez kollha, gudizzjarji w extra gudizzjarji, direttament konnessi ma' dan ir-Rikors Guramentat w indirettament marbuta ma' kull Att iehor li huwa marbut mal-mertu ta' dan ir-Rikors Guramentat odjern ghandhom jigu mposti fuq l-Intimata / Konvenuta C sive Alexandra B D: u dana billi jirrizulta ampjament li dan l-inkwiet kollu, dawn l-ispejjez kollha, it-tifrik irrimedjabbli ta' dan iz-zwieg, l-effett negattiv fuq il-familja kollha holqithom u kkagunathom b'imgieba rresponsabbli, dekadenti, immorali, u ta' vagabondagg l-Intimata / Konvenuta ndikata jirrizulta manifestament mill-gbir tal-provi fl-Atti kollha u tul din il-Kawza odjerna.

13. Tant ghandu umilment x'jissottometti ir-Rikorrenti/Attur A sive A B ghas-savju gudizzju ta' din il-wisq Onorabbli Qorti.

Rat il-lista ta' xhieda tal-attur;

Rat iċ-ċertifikat taż-żwieġ tal-partijiet bin-numru progressiv 419/1984;[2]

[2] Fol. 24.

Rat id-digriet tal-Qorti tat-3 ta' Diċembru 2013[3] li bih iddikjarat il-medjazzjoni magħluqa u awtorizzat lill-partijiet jipproċedu b'kawża fit-termini mposti mil-liġi.

Rat ir-risposta ġuramentata[4] tal-konvenuta li fiha ġie eċċepit kif ġej:

1. Illi fl-ewwel lok l-esponenti taqbel li z-zwieg tfarrak imma minhabba tortijiiet attribwibbli lir-rikorrenti fosthom theddid, sevizzi, mohqrija u intimidazzjni da parte tieghu u ghalhekk kellha titlaq mid-dar matrimonjali

2.Illi l-esponenti taqbel li għandu jigi xolt il-komunjoi tal- akkwisti dan b'mod li r-rikorrenti ghandu jitlef minn dak is- sehem tieghu minhabba r-ragunijiet imputtabli lilu ghat-tifrik taz-zwieg;

3. Illi r-rikorrenti huwa dovut li jhallas manteniment xieraq ghall-esponenti stante li dejjem hadmet mieghu fix-xoghol part-time taghhom li kienu jbieghu l-hut u issa ma ghandhiex xoghol u għalhekk dovut li jhallas manteniment;

4. Illi r-rikorenti ghandu jigi mkecci mid-dar matrimonjali u tmur tghix hemmhekk l-esponenti ad eskluzzjoni tar-rikorrenti.

Rat il-lista ta' xhieda tal-konvenuta;

Rat il-verbal tad-29 ta' Mejju 2014[5] fejn il-Qorti appuntat lil Dr Gabrielle Buttigieg bħala perit legali biex tisma' l-provi bis-soliti fakultajiet u l-verbal tal-1 ta' Novembru 2016[6] li bih il-Qorti rrevokat l-inkarigu ta' Dr Buttigieg u ssostitwitha b'Dr Claudio Zammit bl-istess inkarigu u fakultajiet.

Rat ix-xhieda, id-dokumenti u l-provi kollha li ġew mressqa quddiem il-perit legali;

---

[3] Fol. 41.
[4] Fol. 71.
[5] Fol. 78.
[6] Fol. 87.

Rat in-nota ta' osservazzjonijiet tal-attur tal-10 ta' Marzu 2020;[7]

Rat in-nota ta' osservazzjonijiet responsiva tal-konvenuta tal-4 ta' Mejju 2020;[8]

Rat ir-rapport maħluf tal-perit legali;[9]

Rat in-nota ta' osservazzjonijiet tal-attur tat-13 ta' Mejju 2024;[10]

Rat in-nota tal-konvenuta tal-14 ta' Awwissu 2024;[11]

Rat illi l-kawża tħalliet għal-lum għas-sentenza[12];

KONSIDERAZZJONIJIET:

Qabel ma tgħaddi għall-konsiderazzjonijiet tagħha stess, il-Qorti hija tal-fehma li fiċ-ċirkostanzi jkun idoneju li jiġi replikat dak kollu li ġie miġbur mill-Perit Legali fir-rapport tiegħu, u *ċioé* riassunt tal-provi kollha mressqa mill-partijiet u kif ukoll il-konsiderazzjonijiet tal-istess perit wara li ħa konjizzjoni tal-atti kollha ta' dan il-każ.

Ir-rapport tal-Perit Legali Dr Claudio Zammit qed jiġi riprodott testwalment fl-intjer tiegħu:

Illi permezz ta' digriet tal-1 ta' Novembru 2016, l-esponent inhatar bhala perit legali sabiex jirrelata dwar it-talbiet u l-eccezzjonijiet tal-partijiet f'din il-kawza, u dan wara li l-provi kienu diga' bdew jingabru mill-Perit Legali precedenti.

Illi l-provi tal-attur kienu s-segwenti:

*Ill fl-istqarrija mahlufa tieghu prezentata mar-rikors guramentat l-**attur A B** qal illi martu ma kinitx dik li kien jaf qabel. Kienet tghajjru, u hu sar qisu bniedem li ma jezistix. Meta jmur ifittixha, kienet iggiblu xi skuza. It-tifel iddecieda li jmur jghix barra minn Malta, u meta jmorru hdejh kienu jkunu dejjem bl-argumenti. Jghid li xi kultant jahseb li dahal ix-xitan go martu, u jghid li marret anke ghand*

---

[7] Fol. 455.
[8] Fol. 459.
[9] Preżentat permezz ta' Nota fl-atti fl-24 ta' Ottubru 2023 a fol. 769.
[10] Fol. 813.
[11] Fol. 832.
[12] Verbal tal-15 ta' Mejju 2024 a. fol. 768.

tas-shahar, ghal darbtejn. Xehed ukoll illi l-konvenuta tahdem ma' kumpanija tat-tindif f'Hal-Qormi. Jghid ukoll illi hija tiffrekwenta hanut li jismu 'The Black Finger', fejn hemm l-'imbarazz', u f'dan is-sens jghid li hija 'imbarazz ma' imbarazz'. F'din l-istqarrija, l-attur ta rendikont dettaljat ta' kif kienet il-hajja mizzewwga tal-partijiet, kemm qabel u kif ukoll issa, direttament qabel il-konvenuta harget mill-fond konjugali.

L-attur xehed ukoll quddiem il-Perit Legali[13] *u kkonferma dak li ddikjara fir-rikors guramentat u qal li minn dakinhar li nfethet il-kawza ma kienx hemm zviluppi. Ilmenta li l-mara kienet titlaq u ma tigix lura d-dar. Kienet titlaq matul il-gurnata u ma ssajjarx u ma tnaddafx. Gieli ghamel rapporti ghax sat-tlieta jew l-erbgha ta' filghodu ma tkunx marret lura d-dar. Spiccaw jorqdu f'zewg kmamar separati u hi l-hin kollu fuq il-laptop. Qal ukoll illi darba ghamel rapport fl-4.30 am ghax ma kinitx marret lura d-dar, u mbaghad fis-6 AM semaghha qed tipprova terga' tiftiehem biex tiltaqa' ma' dak il-bniedem li kienet qed titkellem mieghu.*

L-attur jghid ukoll illi l-messagg principali tal-mara kien li kellu jhalliha tghix hajjitha, filwaqt li tirrikonoxxi li qed tkellem ragel iehor. Fl-ahhar spiccat telqet. Ghamel xi tliet xhur ma sema' xejn minghandha. Jghid ukoll illi l-konvenuta kienet tonfoq flus bl-addocc fuq hwejjeg tat-training. Kienet turieh li se tfittex hajja ohra u ttieh mill-aghar. L-attur jghid li ma kinux neqsin mill-hrug ghax kienu johorgu ta' spiss, anke meta hu kien ikun xoghol ta' bil-lejl. Lit-tifla, ma kinitx izzommilha t-tifel ghax qaltilha li trid tghix hajjitha. Il-hwejjeg li bdiet tilbes ma kinux xierqa, u filwaqt li fil-passat kienet tistkerrah dawn it-tip ta' hwejjeg, spiccat bdiet tilbes bhalhom hi stess.   Miz-zwieg twieldu tlett'itfal, li llum kollha ghandhom 'il fuq minn tmintax-il sena. Il-konvenuta spiccat tghid lill-attur li lanqas hi stess ma taf x'riedet.

L-attur jahdem watchman mal-gvern. Kien jaghmel part-time ibiegh il-hut. Id-dawl, il-kera u l-ispejjez dejjem hallashom hu. L-attur jghid illi ghamlu zmien jaghmlu kollox flimkien, sahansitra jmorru jixtru; izda mbaghad wasal punt fejn ma riditx taf bih iktar. L-attur ma jafx jaqra u jikteb, pero' l-laptop dahal id-dar ghax il-konvenuta qalet li timmissja lit-tifel u lil huha li jghix l-Awstralja. Pero' l-attur qal li dan bdiet tuzah sabiex ikollha kuntatt ma' irgiel ohra. Sahansitra semaghha tiftiehem ma' rgiel ohra. Meta kien jikkonfrontaha, kienet tghidlu li la ma qabadhiex fis-sodda ma' dan il-bniedem, m'ghandu xejn. It-tfal spiccaw warrbuha wkoll.

Xehed ukoll[14] *illi l-konvenuta kienet ukoll taghti l-flus lil haddiehor, persuna barranija. L-attur qal li l-konvenuta kienet f'relazzjoni ma' Taljan.*

---

[13] Seduta tal-31 t'Awwissu 2014 quddiem il-Perit Legali
[14] Fis-seduta tal-31 ta' Mejju 2016 quddiem il-Perit Legali

Qal ukoll illi l-appartament fejn joqghod huwa bil-kera, fejn jghix wahdu u l-htigijiet tieghu jiehu hsiebhom hu, u t-tfal gieli jghinuh bhal ma jghinhom hu. Il-konvenuta tghix fi flat Bugibba. Qal li fil-kontijiet tal-bank hemm madwar hdax-il elf Euro (€11,000), u ghandhom ukoll karozza u zewg vannijiet. F'Mejju 2016 kienet ilha ma tmur id-dar xi sentejn. F'seduta ohra[15] esebixxa kopja legali tal-mandat ta' sekwestru li ghamlet vdzil-konvenuta fejn indikat li l-valur tal-komunjoni tal-akkwisti huwa mija u tmenin elf Euro (€180,000). Esebixxa wkoll dokumenti tal-Mediterranean Bank li kien jindika li l-partijiet kien ghad ghandhom €5,041.89 fil-bank filwaqt li €5,000 ohra kienu gew depozitati l-Qorti. Esebixxa wkoll dokument b'messaggi li t-tifal kienu kkupjaw minn fuq il-mobile tal-konvenuta. Wara dawn il-messaggi, it-tfal ma ridux ikellmu iktar 'l ommhom. Esebixxa wkoll il-licenzja tas-sewqan tieghu u l-log book u licenzja tat-tliet vetturi li ssemmew qabel, kif ukoll rapport tal-Pulizija li kien ghamel f'Ottubru 2013, fejn kellu suspett li l-konvenuta ha tmur taqbez. L-ghamara li hemm fid-dar inxtrat fiz-zwieg. L-attur jallega li l-konvenuta kienet dahhlitu f'dejn kbir, u li kienet serqitlu sitt'elef Euro (€6,000). Dwar dan izda m'ghamilx rapport. F'seduta ohra[16] esebixxa xi cedoli ta' depozitu bi flus tal-partijiet li tqieghdu l-Qorti. Esebixxa wkoll zewg (2) rapporti tal-Pulizija li jmorru lura ghal incidenti tal-21 t'Ottubru 2013 u 22 ta' Frar 2014.

*Xehdet bl-affidavit ukoll **E B, illum F**, bint il-partijiet, li dak iz-zmien qalet li kienet ghadha tghix fid-dar tal-genituri, filwaqt li ohtha l-ohra zzewwget, u huha telaq jghix l-Ingilterra.*

Qalet li rat hi stess xi messaggi fuq il-laptop u fuq il-mobile t'ommha, izda ma specifikatx x'rat, ghajr ghall-fatt li rreferiet ghal karta li fuqha kien hemm miktubin xi messaggi. L-ahhar li l-genituri ggieldu kienu qeghdin quddiem ix-xhud u l-konvenuta qalet li qalbitha lill-attur. Qalet li r-relazzjoni taghhom m'ommhom marret ghall-aghar, u kull meta jcemplulha dejjem tghidilhom li jew qieghda l-gym jew x'imkien iehor. Tara li hemm differenza kbira bejn kif kienet timxi maghhom ommhom issa u qabel. Saret tiffrekwenta bars u tilbes ilbiesi qosra.

Xehdet ukoll quddiem il-Perit Legali[17], fejn qalet li kienu ghaddejjin normali bhala familja, u f'daqqa wahda ommha qabdet kumpanija hazina u bdiet tohrog mal-hbieb, toqghod fuq il-laptop, u qabditha b'messaggi ta' irgiel differenti fuq il-laptop. Rat li anke kellha messaggi fuq il-mobile minn irgiel differenti, u li kienet taghti l-flus lil haddiehor. Bdiet taraha f'bars Bugibba li ma kinux tax-xehta taghha. Pruvat tkellem lil ommha, izda l-konvenuta qaltlilha li lil missierhom m'ghadha thoss xejn ghalih u m'ghadhiex thobbu. Riedet tibda hajja gdida.

---

[15] Dik tas-6 ta' Gunju 2016 quddiem il-Perit Legali

[16] 16 ta' Gunju 2016 quddiem il-Perit Legali

[17] Fl-istess seduta tas-16 ta' Gunju 2016

Qalet li f'okkazjoni minnhom sabitha mitluqa fuq wiehed gewwa bar f'Bugibba, u f'okkazjoni ohra kellha t-tifla ma tiflahx, u marret ghand il-konvenuta u sabet ragel hemmhekk. Il-konvenuta riedet tlaqqaghha mieghu. Sabitha mixhuta fuqu, b'tazza tal-inbid f'idejha; mimduda b'rasha fuqu. Safejn taf hi, il-konvenuta tmur tahsel ghand in-nies u tiehu l-beneficcju tal-gvern ta' darba fix-xahar. Ix-xhud issostni li hija vicin ta' missierha ghaliex dan m'ghamel xejn hazin, u tghid li ommha li bdiet kollox.

*Xehdet ukoll **G H**, ukoll bint il-partijiet, li qalet li ommha l-konvenuta f'daqqa wahda ddecidiet li ma riditx tara aktar lil missierha. Ix-xhud kienet tkun dejjem mal-genituri, u ghalhekk haditha bi kbira. Ommha nbidlet hafna, u trid tgawdi wahidha, u trid tohrog wahidha. Is-Sibt titlaq 'il barra minn filghodu. Kienet tmur il-gym u l-football, imma x-xhud ma kinitx issibha, partikolarment fil-weekend, meta kien ikollha cans tmur izzur lill-genituri. Qabel il-konvenuta kienet tinteressa ruhha iktar fin-neputijiet, izda issa mhux daqstant. Qalet ukoll li ommha qed tilbes ftit imqaccat. Missierha inbidel hafna ghaliex qed iqatta' hafna hin ghandha, u l-hin kollu mdejjaq.*

L-attur prezenta wkoll ricevuti ta' kera, kemm ghal tar-residenza bl-indirizz Flat 6, Block C, Triq il-Weghdiet, Bini tal-Gvern, Birkirkara, kif ukoll ghal kirja mhux residenzjali bl-indirizz Store 16, Block M, Triq il-Weghdiet, Laqxija, Birkirkara.

*Illi xehdet ukoll **Lana B**, Manager mal-Mediterranean Bank, li qalet li l-partijiet kellhom zewg kontijiet, wiehed fixed u l-iehor savings, it-tnejn joint; li nfethu fil-15 ta' Novembru 2011; il-fixed ghalaq fid-19 ta' Dicembru 2013. Mis-savings gew depozitati l-Qorti l-ammont ta' tliet mija u dsatax-il Euro u tlieta w hamsin centezmu (€319.53), kif ukoll somma ohra ta' €324.07 u somma ohra ta' €4,924.64, u dan wara li l-bank gie notifikat b'mandat ta' sekwestru.*

Ipprezentat bhala Dok. LM 1 ir-rendikont relattiv ghall-kont numru M650624AB li huwa fixed account, u bhala Dok. LM 2 is-savings M650624AA. Ipprezentat ukoll bhala Dok. LM 3 – 5 settijiet ta' tliet (3) ricevuti korrispondenti ghad-depoziti li xehdet dwarhom qabel. Il-mandat ta' sekwestru li a bazi tieghu iddepozitaw kien ta' disghin elf Euro (€90,000), bin-numru 222/13. Meta rcevew s-sekwestru kien hemm depozitati maghhom ghaxart'elef Euro (€10,000) fil-fixed, depozitati bhala principal amount, u l-interessi sa dak iz-zmien. Fiz-zmien li rcevew is-sekwestru ma jidher li gie irtirat xejn. L-interessi kien qed jigu trasferiti mill-fixed ghas-savings. Meta rcivew il-mandat ta' sekwestru u kien hemm dan il-fixed account dan kien jispicca fid-19 ta' Dicembru 2013, u sar it-transfer fis-savings.

Ipprecizat li d-dati li tat tad-depozitu huma ta' l-ircevuta. Kemm t'Ottubru u ta' Novembru d-depoziti kienu interessi. Imbaghad fid-depozitu ta' l-10 ta' Jannar 2014, id-depozitu ta' erbat'elef, disa' mija u erbgha u ghoxrin Euro u erbgha w sittin centezmu (€4,924.64), kien inhareg mill-kont fit-3 ta' Jannar 2014.

Jidher li fil-kont il-bank ghad hemm hamest'elef u sitta w hamsin Euro u dsatax-il centezmu (€5056.19). Dan huwa l-bilanc. Mill-ammont kapitali li kien fil-fixed account, li mbaghad x'hin immatura gie trasferit fil-current, li kien gia' suggett ghal sekwestru, gew depozitati biss nofshom. Ir-raguni ghaliex ix-xhud ma kinitx tafha, pero' ssuspettat li kien ghax hasbu li kien in-nofs tal-komunjoni ta' l-akkwisti. Fil-fatt qalet li kienu se jigu depozitati l-bqija.

***L-attur** prezenta wkoll zewg cedoli ta' depozitu bhala Dok. CM 1 u CM 2.*

*Illi **Alison Mifsud Brimmer**, ghal HSBC Bank (Malta) plc qalet li ghamlet ricerka fuq il-kontijet bankarji f'isem A B ID 104966 M u f'isem Alexandra B D ID 338166 M mill-1 ta' Jannar 2013. Skond ir-ricerka li ghamlet fil-11 ta' Dicembru 2017 irrizultaw xi kontijiet bankarji, uhud minnhom f'isem l-attur, u ohrajn f'isem il-konvenuta. Prezentat ir-rendikonti relattivi ghal dawn il-kontijiet bhala Dok. AMB 1 sa AMB 5. Esebiet ukoll kopja tas-sekwestru li kien ircieva l-bank bhala Dok. AMB 6.*

*Illi xehdet ukoll il-**konvenuta**, in subizzjoni, li qalet li fil-mandat ta' sekwestru li kienet prezentat kontra l-attur, fejn indikat li l-assi li jappartjenu lilha jammontaw ghal 90,000 Euro, mistoqsija tghid kif waslet ghal din ic-cifra, tghid li meta marret ghand l-Avukat Noella Sciriha, qaltilha b'li gara bejniethom u mbaghad x'hin bdiet tghidilha l-ammonti ta' affarijiet li hemm, qaltilha biex jaghmluha b'dak l-ammont. Il-konvenuta qalet li dawn l-affarijiet kienu jikkonsistu fil-flus il-bank, u l-affarijiet li xtraw bejniethom. Mistoqsija x'inhuma dawn, qalet li hemm tliet karozzi, l-affarijiet li ghamlu god-dar, bhal madum u ghamara.*

Qabel bdew il-proceduri ta' separazzjoni kienu ilhom jghixu flimkien disgha u ghoxrin (29) sena bhala mizzewwgin flimkien. Kienet ilha ma tghix mal-attur ghal erba' snin. Dawn l-erba' snin mhux inkluzi fid-disgha w ghoxrin sena. Mistoqsija dwar l-istima taghha fejn stmat li hemm 180,000 Euro b'gid bejniethom, tghid li hija ma semmiet xejn, u dik `ivvintawha huma`. Qalet li l-gurament li hadet kien li 90,000 Euro kienu bejniethom. Tghid li d-90,000 mhux sehmha. Sehmha huwa nofs tad-90,000 Euro. Mistoqsija ghalfejn ikkonfermat bil-gurament li sehmha huwa 90,000, tghid li fil-Qorti kienet semmiet li 27,000 Euro li kienu l-ammont li kien hemm fil-bank. Qalet ukoll li kera kienu jhallsu 92 Euro jew 94 Euro kull darba ghal erba' darbiet fis-sena. F'sena kienet qisu qrib l-400 Euro. Fl-appartament mikri kienu ghamlu l-aluminium, spare toilet, kamra tal-banju, kamra tas-sodda matrimonjali, kamra tat-tifel u kamra tal-bniet. Il-kcina ghamluha minn kamra zghira kabbruha u ghamluha ta' l-oak. Dawl u ilma qalghu ghax qalghu l-art kollha biex jghaddu l-katusi u l-kanen. Dak iz-zmien kienet mara tad-dar, imma kienet tghin ukoll. Dawn l-oggetti li saru hallsu ghalihom it-tnejn li huma. Hi ghalihom batiet; ir-ragel qatt ma riedha tahdem bil-ktieb; kienet tibza' minnu ghax kien dejjem jheddidha, ghax kien jghidilha li

jaqtghulu t-taxxa tieghu. Kienet tisma' minnu, u kienet tohrog tahdem bil-mohbi.

L-ghamara tal-kamra tat-tifel xtratha hi, ghax hu qatt ma ried jixtri. It-tliet vetturi li semmiet meta nxtraw ma tafx il-valur taghhom bl-ezatt x'kien. Bejn wiehed u iehor it-Tata kienet Lm6,000, id-DFM xi Lm5,000, u l-Maruti Lm2,500. Dawn ma niftakarx meta nxtraw. It-Tata ilu xi ghoxrin sena, hames snin wara nxtara l-iehor, u mbaghad hames snin wara nxtrat il-karozza. Kien hemm ukoll il-flus ta' l-insurance, fejn l-attur kien qed jitfa' l-flus fil-bank HSBC. Kienu jintefghu 20 lira Maltin fix-xahar. Din l-insurance kienet fuq l-attur. Il-flus il-bank ukoll kienu fuq l-attur. Hi l-bank li kellha kien kont iehor li kellhom bejniethom, imma kien fih xi haga zghira. Kien hemm xi 176 Euro.

Meta nfethet il-kawza, mistoqsija jekk hija lahqitx gibdet xi flus mill-bank, tghid li le. Tghid li meta hi ghamlet il-mandat, l-Avukat Noella Sciriha kienet qaltilha biex jindikaw l-ammont ta' 90,000 Euro.

Dwar is-27,000 Euro li ndikat, dawn kienu flus depozitati l-bank fuq isem ir-ragel. Ma tafx x'sar minnhom. Hu semma li kellu d-dejn, meta d-dejn hu kien jibza' minnu. Il-flus ingibdu ftit qabel m'ghamlet is-sekwestru, xi tlett'ijiem qabel. Ma ngibdux minnha zgur.

Ic-cifra ta' 45,000 Euro jew vicin, hija s-sehem li l-konvenuta tghid li hija sehmha.

Ipprezentat ukoll hames dokument u cioe' tliet rapporti tal-Pulizija bhala Dok. MF 1 sa MF 3. Ipprezentant ukoll dokument ta' l-Appogg bhala Dok. MF 4, u certifikat mahrug minn Dr. Mary Vella bhala Dok. MF 5.

Fuq dawn ir-rapporti, ma gara xejn. Marret ghamlet ir-rapport u daqshekk. Ghamlet ir-rapport u hallietu hemm. Marret l-Appogg meta kienet marret il-polyclinic. Qalet li l-karta li esebiet ta' l-Appogg ma tafx kif ghandha d-data 2016.

Marret ghad-dokument ta' l-Appogg ghax kienet marret tapplika ghal post tal-gvern. Din id-dar ma tistax tehodha minghand il-gvern ghax ghadha ma sseparatx. L-Awtorita' tad-Djar qaltilha li sakemm tinfired legalment m'ghandhiex dritt. Illum qieghda tghix billi tahdem ftit zghira hi. Ir-relief qed thallas il-kera bihom. Illum qed iddahhal 430 Euro tar-relief u 130 euro tas-sussidju tal-kera. Dawn kull erba' gimghat. Qed iddahhal 60 Euro fil-gimgha mix-xoghol. Xi dokumenti dwar dan li qed iddahhal mix-xoghol m'ghandhiex.

Dwar ic-certifikat mahrug minn Dr. Mary Vella, tghid li wara ma gara xejn. Marret l-isptar mill-polyclinic, ghax baghtuha ghal x ray, u ma rrizulta xejn gravi. U mbaghad wara hemm baghtuha l-Appogg. Pero' wara r-rapport ma mexa xejn aktar. Wara dakinhar marret lejl ghand ommha, u ddecidiet terga' tmur lura d-

dar. Wara li regghet marret lura d-dar, regghet bdiet bil-mod u mbaghad regghu irrangaw. La kienu regghu irrangaw, il-htiega li kellha biex titlaq mid-dar kienet illi kellhom argument bejn xulxin. Kien jghajjarha, u l-imhabba li kellha ghalih bdiet tinqata' ftit ftit.

Mistoqsija jekk dahlitx xi imhabba ohra, tghid li le. Mistoqsija dwar dak li qalet bintha, meta sabitha fuq sufan, f'hogor ragel iehor, tghid li dakinhar kien fl-2017, mhux fiz-zmien li kienet ghadha mar-ragel. Mistoqsija jekk dehrilhiex li kellha d-dritt tghix il-hajja taghha, taqbel.

Fejn qed tghix bhalissa, qed thallas 600 Euro fix-xahar kera. Kull m'hemm fil-post huwa tas-sid, furnished. Fuq dawn is-600 Euro il-Gvern qed itiha 130 Euro sussidju fix-xahar. Mid-dar ta' Birkirkara, tghid li l-affarijiet li kienu tal-komunjoni bejniethom kien kollox, biddlu t-twieqi, kamra tal-banju, spare toilet, biddlu l-madum kollu, ghamlu kcina gdida, u l-kmamar tas-sodda wkoll godda, u affarijiet ohra bhal appliances.

Flimkien bhala mizzewwgin damu tmienja u ghoxrin jew disgha u ghoxrin sena. F'dan iz-zmien ikkontribwew finanzjarjament biex ghamlu dawn ix-xoghlijiet it-tnejn li huma. Hi kienet tahdem. Kienet tghin lill-attur ibiegh il-hut u apparti hekk kienet tmur tahdem fid-djar.

Illi l-<u>provi tal-konvenuta</u> kienu s-segwenti:

*Xehdet minn jeddha **<u>l-konvenuta</u>** li qalet li l-partijiet izzewwgu fl-24 ta' Marzu 1984. Ghamlu disgha u ghoxrin (29) sena flimkien u f'dawk is-snin kellu kollox fuq ismu l-attur bhala flus. Hu kien jahdem mal-gvern, kien ma' l-iscammel, u mbaghad kennies, u issa watchman. Kien ukoll ibiegh il-hut il-monti ta' B'Kara u hi kienet tmur tghinu. Kienet tghinu fil-bejgh tal-hut, ghal nofstanhar. Ghall-bidu flus ma kienx itiha. Imbaghad l-Erbgha u l-Gimgha kien itiha hamsin (50) Euro ghal kull gurnata li kienet tghinu. Kellhom tlett'itfal; zewg bniet u tifel.*

Meta kien hemm il-flus fil-bank, kienet tghidlu jaqlibhom fuqha wkoll u m'ghamilx hekk. Dawn gibidhom. Kien hemm sebgha u ghoxrin elf Euro (€27,000) zgur.

Hi kienet thobbu, imma kien jaghmlilha hafna affarijiet. Gieli refa' idejh fuqha, meta kienet tghinu fil-bejgh kien jiksirha quddiem in-nies. L-imhabba bdiet hierga ftit ftit minnha. F'daqqa wahda bdew jillitigaw u qaltlu li trid is-separazzjoni.

Imbaghad ghamlet xahrejn fid-dar taz-zwieg u mbaghad marret fil-kamra tat-tifel u baqa' jfittixha, pero' hi ma riditux aktar. Problema li kellha d-dar kienet li lanqas kieni itiha flus biex tghix. Telqet mid-dar ghaliex baqa' jrid xi haga minnha u hi ma bdietx thossha sew mieghu.

Meta refa' idejh fuqha, gara illi meta kien itiha daqqa wahda ma kienet taghmel xejn. Kien hemm drabi li kien taha iktar minn daqqa wahda, u meta kienu l-

monti anke sikkina waddbilha. Taf li kellu l-flus il-bank ghax hi kellha prokura. Qatt ma gibdet minn hemm hlief meta qalilha hu. L-ahhar li ccekkjat kien hemm sebgha u ghoxrin elf Euro (€27,000). Taf li kien gibed ghoxrin elf Euro (€20,000) u mbaghad gibed sebat'elef Euro (€7,000). Dawk il-flus saru bil-paga tieghu li qatt ma messha, u b'tal-hut. It-tfal illum kollha kbar u jghixu ghalihom. Qalet ukoll li taf li r-ragel qieghed ma' persuna u qed tidhol id-dar. Ic-cavetta tas-serratura tad-dar taz-zwieg bidilha.

Illi xehdet ukoll ***__Joanna Bartolo__****, Senior Manager Litigation mal-BOV, li fittxet dwar l-attur u qalet li minn Jannar 2013 sa dakinhar li xehdet ma kellux kontijiet ma' Bank of Valletta. F'seduta iktar tard, xehdet illi dwar life insurance policy fuq is-Sur A B (ID 104966 (M) ma jidhirx li nbieghet xi insurance mill-BOV.*

Illi regghet xehdet ukoll ***__Alison Mifsud Brimmer__*** *li qalet li ntalbet informazzjoni dwar A B mill-1984 sa l-2012. Mill-1984 ma kienx possibbli li jaghmlu ricerka minn dakinhar. Pero' marru lura kemm setghu, u cioe' mill-1994 ghall-kontijiet fixed u mill-1996 ghall-kontijiet current u savings. Fuq A B ID 104966 (M) irrizultaw hames kontijiet bankarji, u esebiet erba' dokumenti bhala Dok. AMB 1 sa 4. Kien hemm ukoll kontijiet kongunti bejn il-partijiet li pprezentat rendikont dwarhom bhala Dok. AMB 5 sa AMB 9.*

Illi xehed ukoll ***__l-attur__****, in kontro-ezami, li qal illi kellu life insurance policy minghand l-HSBC. Din ilha li ssarfet. Ma ftakarx kemm ha flus minnha, izda kien qieghed ihallas id-djun bil-flus. Il-konvenuta hadet 6,000 Euro minnhom. Ma ftakarx x'kien l-ammont totali. Hu illum ahdem mal-gvern, u ghandu paga ta' 900 Euro fix-xahar. Ghadu bin-negozju tal-hut, ibiegh darba fil-gimgha, nhar t'Erbgha. Minn hemm idahhal daqqa tletin Euro fil-gimgha, daqqa qala' erbghin, u gieli qala' anke inqas.*

Qal li m'ghandux habiba li toqghod mieghu, u li bhalissa m'ghandux relazzjoni. Ghandu habiba li jisimha I J, li maghha jiltaqa' biex jizfnu. Qal li xi gimaghtejn ilu, mar ha l-karozza lill-mara bit-tow truck. Din kienet ilha ghandha xi erba' snin, hamsa, u ma tatux permess biex jehodha. Qal li l-mara telqitha f'main road bla tyres, u lill-konvenuta raha b'karozza ohra. Kien talab l-assistenza tal-Pulizija biex ikun jista' jiehu din il-karozza lura u l-konvenuta, anke mal-pulizija, kienet qed turi rezistenza biex tghaddilu l-karozza. Fl-ahhar din ic-cavetta ghaddietha lill-Pulizija. Qal li l-konvenuta riedet 250 Euro biex thallilu l-karozza.

Dwar il-life insurance, ha l-flus taghha xi sitt snin ilu, meta l-mara kienet ghadha tghix mieghu, tant li minnhom hadet 6,000 Euro.

L-attur gie wkoll mistoqsi espressament jekk ghandux relazzjoni ma' terza persuna u qal li johrog biex jizfen. Meta l-partijiet dahlu joqoghdu fil-fond konjugali, kienu gia' mizzewwgin. Il-fond kien tali li kien tajjeb kemm tghix fih. Hu kien jghaddilha l-flus biex jghaddu t-tfal u hu w hi, u meta kienet tghinu ghax-xoghol kien jghaddilha hamsin Euro.

*Illi xehed ukoll **Glenn Magro**, mill-bank HSBC li qal li l-attur kellu savings policy, polza fejn hu jinvesti fiha, jitfa' monthly premium, u takkumula, u wara jew timmatura jew iwaqqafha qabel. Din bdiet fl-14 ta' Lulju 2000. Din hija assikurazzjoni imma hija savings plan. Bhala polza kien ihallasha regolari, u prezenta rendikont li juri kif inbidel il-premium matul iz-zmien. Il-pagamenti indikati kienu jithallsu fix-xahar. Ipprezenta Dok. GM 1 li huwa rendikont ta' kif ghola l-premium matul iz-zmien, kif ukoll Dok. GM 2 li hija l-iktar aggornament ricenti tal-polza, li juri d-data tal-bidu tal-polza u l-iktar premium ricenti li kien qed jithallas dak iz-zmien li xehed. Ipprezenta bhala Dok. GM 3 li juri li s-sid huwa A B biss u ma kienx hemm beneficcji ohrajn. Ipprezenta wkoll tliet dokumenti dwar il-waqfien tal-polza. Il-polza waqfet f'Settembru 2013. A B thallas b'bank draft u n-net amount kien 11,164.96 Euro; hemm ukoll id-data ta' meta twaqqfet. Biex twaqqfet il-polza, il-klijent ta struzzjonijiet biex waqfet il-polza qabel id-data tal-maturita'. Il-polza kellha terminu. Meta jigi klijent biex jibda polza jimla dokument fil-branch, cioe' surrender form u mbaghad jimla xi dokumenti. Il-polza kellha timmatura f'Lulju 2020. Beneficjarji ohrajn apparti s-Sur B ma kienx hemm.*

*Illi xehed ukoll mll-gdid **l-attur**, in subizzjoni, li qal li d-dancing partner li kellu ma kienx jaf x'jisimha. Qatt ma dahhalha d-dar tieghu. Intwera ritratti li gew esebiti bhal Dok. CMX 1, 2 u 3 u qal li r-ritratti ghalih ma kinux cari[18].*

*Xehdet mill-gdid **E F**, li qalet li rreferiet ghall-affidavit li kien ghamlet u kkonfermatu.*

Esebiet erba' ricevuti tal-kera tad-dar bhala Dok. SM 3 sa Dok. SM 6. Meta kienet ghamlet affidavit fl-2013, ommha u missierha kienu `on and off'; ommha daqqa tkun id-dar u daqqa titlaq. Missierha jghix wahdu d-dar.

*Xehed ukoll mill-gdid **l-attur**, li esebixxa dokument li juri li l-konvenuta kienet qed tibghat flus barra ghal haddiehor, minn flusu, u dan bhala Dok. CMX 2. Esebixxa wkoll dokument iehor, li fin-naha ta' fuq tax-xellug, fir-rokna, ghandu wkoll notament, li juri lil min kienet qed tibghat il-flus u ma' min kienet tiftiehem u dan bhala Dok. CMX 3. Dawn sabhom fil-laptop li kienet tuza l-konvenuta. Zied illi l-konvenuta kellha vizzju tal-loghob tat-tombla, vizzju tat-tattoos, li kienet taghmilhom minn wara dahru. Qal ukoll li dan li marret ma' haddiehor huwa fatt u accettat hi stess, ghax qabditha t-tifla. F'dawn is-snin kollha hi ma talbitux manteniment iktar. Mid-dar hadet li riedet; television haditu, tal-hjata haditha, hadet xi affarijiet ohra, barra li hadet il-flus, li terga' kienu tan-nies, tax-xiri li jixtri l-attur. Kienet taf fejn kienu jkunu l-flus, u hadet kollox.*

L-attur cahad li huwa ghandu partner, u qal li l-konvenuta hadet ritratti bl-addocc fuq nies ohra, fejn issibu fejn ikun qed jahdem. Esebixxa wkoll dokument CMX 4, li huma ricevuti li tawh nies li xtara minghandhom il-hut u li juru hlasijiet li ghamel wahdu wara li telqet. Kellu hafna x'jaghti wkoll lill-

[18] Dawn ir-ritratt sussegwentement gew sfilzati b'digriet tal-4 ta' Dicembru 2019.

pixkerija. Apparti li baqa' jhallas id-dawl. Ghall-pensjoni ghandu sa hamsa w sittin. Dakinhar li xehed kellu sitta w hamsin. Meta jaghlaq wiehed u sittin sena ikun ilu tmienja w erbghin sena bil-bolol.

Illi s-sottoskritt ra wkoll in-nota ta' sottomissjonijiet tal-attur prezentata fl-10 ta' Marzu 2020 u dik tal-konvenuta prezentata fl-4 ta' Mejju 2020.

KUNSIDERAZZJONIJIET

1. Responsabilita' Tat-Tifrik Taz-Zwieg

Illi l-attur jippremetti illi dan iz-zwieg tkisser minhabba adulterju min-naha tal-konvenuta. Jghid fil-fatt illi l-konvenuta kienet tohrog wahidha u ma tirritornax qabel kmieni fil-ghodu. Jghid illi r-relazzjoni ta' bejniethom inbidlet ghal kollox, bhal ma nbidlet ukoll martu, fis-sens li qabel kienu jaghmlu kollox flimkien, izda issa martu riedet tfittex triq ghal rasha u kienet anke qieghda espressament tghidlu biex ihalliha tghix hajjitha. Jallega wkoll illi hija kienet f'relazzjoni adultera ma' ragel jew iktar minn wiehed, li kienet tibaghtilhom il-messaggi u ccemplilhom, sahansitra quddiemu. Hija kienet ammettiet anke quddiem it-tifla li hija kienet f'relazzjoni ma' persuna ohra. It-tifla nfisha ratha ma' persuna ohra f'appartament li fih kienet qed tghix.

Illi jirrizulta kemm mix-xiehda tal-attur kif ukoll tat-tfal tal-partijiet, u wkoll it-traskrizzjoni ta' xi messaggi li kellha l-konvenuta, illi l-konvenuta verament kienet f'relazzjoni ma' haddiehor. Dan, apparti li indikatu hija stess u ammettietu, jirrizulta minn dak li raw u semghu anke t-tfal taghha stess. Irrizulta illi l-konvenuta skambjat messaggi ma' terza persuna li jindikaw li kienet f'relazzjoni, baghtet flus barra minn Malta lil terza persuna, indikat lill-attur li ma kinitx tridu iktar u sahansitra bdew jorqdu fi bnadi separati fl-istess dar. Kien hemm zmien illi l-konvenuta kkoncediet illi ma kinitx ghadha thobb iktar lill-attur, u fejn ukoll qalet illi hija kienet izzewwget zghira, u li issa trid tgawdi. F'dan iz-zmien, fi kliem it-tfal, jidher li l-konvenuta biddlet anke l-istil tal-ilbies taghha ghal wiehed iqsar u iktar giovanili, u kienet anke tiffrekwenta bars li fi kliem uliedha kienu bars li ma kinux jixirqulha. Kien hemm punt imbaghad fejn il-konvenuta harget ghal kollox mid-dar konjugali, u marret toqghod f'appartament San Pawl il-Bahar. F'San Pawl il-Bahar stess, biddlet l-indirizz taghha wkoll.

Illi l-adulterju da parti tal-konvenuta gie sewwa pruvat. Ix-xiehda ta' bint il-partijiet E B ma tantx thalli dubju dwar dan. Hija rat il-messaggi fuq il-mobile t'ommha, kif ukoll semghet lil ommha tghid lil missierha li kienet f'relazzjoni ohra, u dan waqt l-ahhar glieda li kellhom. Dan apparti illi kienet rat il-messaggi li kienet baghtet lil irgiel differenti fuq il-laptop u l-mobile.

Qabel ma tigi dikjaratata ta' min hija r-reponsabbilta' ghat-tifrik taz-zwieg, pero', l-esponent jehtieg jezamina wkoll il-komportament tal-attur.

Il-konvenuta ssostni illi l-attur ma kienx jittrattaha sew, u ghalkemmm hija kienet thobbu, gieli refa' idejh fuqha, u kien jiksirha anke quddiem in-nies meta kienet tghinu fil-bejgh tal-hut. Jidher ghalhekk li s-sitwazzjoni ddegenerat b'mod tali li l-konvenuta bdiet thoss li m'ghadhiex thoss imhabba ghall-attur, u s-sitwazzjoni waslet f'punt illi ddikjarat li riedet tinfired. F'dan il-punt, il-konvenuta baqghet xorta tghix fid-dar taz-zwieg, izda l-attur baqa' jinsisti li jkollu x'jaqsam maghha minkejja li marret torqod f'kamra ohra. Sostniet li kien hemm incident wkoll fejn refa' idejh fuqha, u darba anke waddbilha sikkina. Il-konvenut lejn l-ahhar tal-gbir tal-provi dan cahdu, fis-sens li qal li qatt ma kien vjolenti maghha. Is-sottoskritt pero' mhuwiex konvint li dak li qal il-konvenut huwa ghal kollox minnu. Mir-rapport tal-Pulizija esebit bhala Dok. MF 1, id-dokument tal-Appogg esebit bhala Dok. MF 4, u c-certifikat tat-Tabib Dr. Mary Vella esebit bhala Dok. MF 5, irrizulta li partikolarment fis-sena 2010 dak allegat dwar il-vjolenza mill-attur fuq il-konvenuta fil-fatt sehh. Is-sottoskritt ma rax sentenzi ta' qrati kriminali li sabu lill-attur hati tal-akkadut, izda dan ma jfissirx li dak indikat f'dak ir-rapport u certifikat ma jezistix. Dan apparti li hemm kwistjoni ta' kredibilita' da parti tal-attur meta f'waqtiet mix-xiehda tieghu fis-27 ta' Mejju 2019 jghid li l-partner taz-zfin tieghu hija I J, filwaqt illi f'seduta ohra fil-11 ta' Novembru 2019 qal li d-`dancing partner' li jkollu ma jkunx jaf x'jisimha. L-istess japplika ghal meta l-konvenut gie mistoqsi x'idahhal mill-bejgh tal-hut. Fis-seduta tas-27 ta' Mejju 2019 jghid:

> *Minn hemm indahhal cicata, daqqa tletin Euro fil-gimgha, daqqa qlajt erbghin, u gieli qlajt anke inqas.*

Fl-istess waqt pero' fl-istess seduta u xiehda l-attur jghid li lill-konvenuta kien itiha hamsin Euro meta kienet tmur tghinu. Dan gie konfermat anke mill-konvenuta li qalet li meta kienet tmur tghinu darbtejn fil-gimgha, kien itiha hamsin Euro kull darba. Jekk verament l-attur kien qed idahhal erbghin Euro jew inqas mill-bejgh tal-hut, u jaghti hamsin Euro lill-konvenuta, jaghti x'jifhem li kien qed jahdem bla qliegh, haga li s-sottoskritt ma jarax verosimili. Apparti dan, is-sottoskritt kellu l-opportunita' li jara r-ricevuti tax-xiri tal-hut esebiti mill-attur stess (Dok. CMX4), li minnhom jirrizulta illi fi zmien xahar u nofs matul l-2013, bejn l-ahhar ta' Lulju u nofs Settembru, l-attur kien xtara b'kemm jiswew ghaxart'elef u hamsin Euro (€10,050) f'hut. Maqsumin fuq dawk is-sitt gimghat, dawn jammontaw ghal elf, sitt mija u hamsa w sebghin Euro (€1,675) fil-gimgha bhala xiri ta' hut biss (u mhux inkluz il-profitt li kellu jaghmel l-attur). Dan ma jaqbel xejn mad-dikjarazzjoni tal-attur li kien jaqla' madwar erbghin Euro jew inqas kull darba li kien ibiegh il-hut.

Illi s-sottoskritt innota wkoll it-ton paternalistiku li bih l-attur jixhed. Ghal diversi drabi fis-seduta tal-10 ta' Jannar 2022, meta s-sottoskritt kellu l-opportunita' jisma lill-attur jixhed viva voce, b'referenza ghall-konvenuta, jghid:

Telqitli mid-dar.....
X'hin inqum ghall-hut jiena, kienet tkun ghadha ma dahlitlix din il-mara, ghax kienet torqodli ghand haddiehor.....
Tiggilidli mat-tfal....
Jien lill-mara dejjem tajtha l-paga taghha.....

Is-sottoskritt jaghmilha cara illi b'dan mhuwiex qed jaghti tort ghal kollox lill-attur ghall-ghemil tal-konvenuta, u jerga' jikkonferma li dak li indika l-attur dwar l-adulterju tal-konvenuta huwa fondat. Izda fl-istess hin ma jistax ma jinnotax kif minn kliemu l-attur kien xi kultant jitratta lill-konvenuta bhal li kieku kienet tifla ohra tieghu u mhux martu. Minn dan li ghadu kemm issemma, u minn dak li wriet il-konvenuta dwar l-attur, ghalhekk, lill-esponent jirrizultalu li l-attur ghandu karattru possessiv, mhux daqtant facli, u li xi kultant wasslu biex anke refa' idejh fuq il-konvenuta minflok irrikorra qabel ghall-proceduri legali li finalment fetah huwa stess kontra l-konvenuta.

Illi l-konvenuta fin-nota t.a' sottomissjonijiet taghha tallega li l-attur ghandu partner ghaz-zfin u li din tghix mieghu fid-dar konjugali. Tallega wkoll illi minhabba f'hekk illi r-relazzjoni bdiet sejra ghall-aghar. Mill-provi prodotti, lis-sottoskritt ma rrizultalux illi fiz-zmien li l-konvenuta kienet f'relazzjoni adultera waqt li kienet ghadha fid-dar konjugali, l-attur kien huwa wkoll f'relazzjoni adultera. L-allegat adulterju tal-attur ma rrizulta fl-ebda waqt. Ghalkemm kif diga' inghad kien hemm inkonsistenza min-naha tal-attur in kwantu filli ftakar x'jisimha din il-partner taz-zfin u filli ma ftakarx, is-sottoskritt jirrileva illi anke kieku din il-partner taz-zfin kienet jew ghadha, fi ftit kliem, anke partner tal-attur fil-hajja in generali, ma rrizultax lis-sottoskritt illi z-zwieg tkisser minhabba f'hekk.

Illi wara li ntqal is-suespost, is-sottoskritt huwa ghalhekk tal-fehma illi l-konvenuta bl-adulterju taghha hija principalment responsabbli ghat-tifrik ta' dan iz-zwieg, izda l-attur ghandu huwa wkoll igorr ammont ta' responsabbilta' ghat-tifrik tal-istess ghall-mod kif tratta lill-konvenuta matul iz-zwieg, specjalment lejn l-ahhar snin taz-zwieg. Dan se jigi rifless ukoll fil-qasma tal-beni tal-kommunjoni kif proposta iktar 'il quddiem.

Illi s-sottoskritt jinnota wkoll illi l-attur talab lil dina l-Onorabbli Qorti sabiex tohrog ordni ta' protezzjoni taħt l-artikolu 412Ċ tal-Kodiċi Kriminali u/jew ordni ta' trattament taħt l-artikolu 412D tal-istess Kodiċi. Is-sottoskritt ma jirrizultalux li jezistu l-estremi sabiex din it-talba tintlaqa'. Ma rrizulta l-ebda episodju ta' vjolenza domestika maghmula mill-konvenuta fuq l-attur.

Illi l-attur talab ukoll dikjarazzjoni li l-konvenuta hija responsabbli ghat-tifrik taz-zwieg a bazi ta' Artikolu 40 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta. Hawnhekk ukoll, ma rrizultax lill-esponent li kien hemm xi mohqrija, eccessi, theddid jew offizi gravi fil-konfront tal-attur.

Illi ghandu jinghad ukoll illi l-attur talab dikjarazzjoni illi l-konvenuta abbandunat id-dar matrimonjali. Fiz-zmien li ressaq din il-kawza, l-attur, b'referenza ghall-konvenuta jghid illi:

'Tigi hemm imma tghix ma' haddiehor ghax lanqas qieghda tghix id-dar, tigi ghall-bzonnijiet taghha biss u terga' titlaq voldieri jiena ma nistax nghix maghha hekk hux'.

Ma jidhirx pero' illi sal-mument tal-kawza l-konvenuta kienet telqet ghal kollox mid-dar, u ghalhekk, ghalkemm jissussisti l-adulterju, ma jirrizultax l-abbandun. Il-konvenuta sussegwentement marret tghix band'ohra meta l-affarijiet kienu diga' ggravaw ghal kollox bejn il-partijiet; sakemm ir-relazzjoni kienet ghadha wahda instabbli, il-konvenuta baqghet tghix fid-dar matrimonjali izda torqod f'kamra ohra. Ghalhekk ma jidhirx li hemm l-elementi tal-abbandun tad-dar konjugali min-naha tal-konvenuta.

2. Qsim tal-Komunjoni U Ritorn tal-Beni Parafernali

Illi mill-provi rrizulta li l-beni tal-komunjoni huma s-segwenti:

1. *Kirja tal-appartament numru sitta (6), Triq Il-X, Bini tal-Gvern, Block C, Birkirkara li jinkera minghand l-Awtorita' tal-Artijiet.*
2. *Oggetti u ghamara li saru fid-dar konjugali, cioe' l-appartament appena msemmi.*
3. *Kirja ta' store 16, Block M, Triq il-X, Laqxija, Birkirkara li jinkera minghand l-Awtorita' tal-Artijiet.*
4. *Oggetti li jinsabu fl-istore appena msemmi.*
5. *Vettura Tata Telcoline Crew Cab bin-numru ta' registrazzjoni LCA 471. Dan gie indikat bhala scrapped.*
6. *Vettura Maruti 800 Hatchback bin-numru ta' registrazzjoni FBO 662.*
7. *Vettura DFM Cargo Van Truck bin-numru ta' registrazzjoni HBE 704.*
8. *Flus depozitati l-Qorti mill-banek.*
9. *Kontijiet bankarji ma' Mediterranean Bank u HSBC Bank (Malta) plc.*

Illi s-sottoskritt jinnota wkoll illi l-konvenuta tallega illi l-konvenut kien gibed seba' u ghoxrin elf Euro (€27,000) minn kont savings li kien f'ismu izda jappartjeni lill-komunjoni tal-akkwisti. Fil-fatt jirrizulta illi ngibdu sebat'elef Euro (€7,000) fis-16 ta' Settembru 2013 u ghoxrin elf Euro (€20,000) fis-17 ta' Settembru 2013 (vide statement a fol. 135 tal-process). Dan il-gbid il-konvenut ma cahadx li ghamlu.

Is-sottoskritt jirrileva wkoll illi kien hemm polza ta' assikurazzjoni fuq il-hajja ma' HSBC li ssarrfet[19]. Peress illi l-konvenuta hadet sehem mis-somma msarrfa, u dan lanqas cahditu, dwar din il-polza ta' assikurazzjoni u t-tisrif taghha s-sottoskritt mhu ha jikkumenta xejn iktar.

Illi kwantu ghall-kirja tal-appartament u tal-istore fuq imsemmija, is-sottoskritt huwa tal-fehma illi wara dak li inghad iktar `il fuq dwar ir-responsabbilta' tat-tifrik taz-zwieg, dawn ghandhom jigu assenjati esklussivament lill-attur, flimkien mal-oggetti, ghamara u accessorji ohra ghalihom u li hemm go fihom. Ghalkemm l-appartament u l-garage huma mikrija minghand il-Gvern, u ghalhekk mhux ta' propjeta' tal-partijiet, is-sottoskritt jirrileva illi l-assenjazzjoni ta' dawn iz-zewg kirjiet lill-attur ghandha sservi sabiex jigi accentwat l-irwol li l-konvenuta kellha fit-tifrik ta' dan iz-zwieg.

Illi s-sottoskritt huwa tal-fehma izda illi l-bqija ta' dak li hemm fil-komunjoni tal-akkwisti ghandu jigi maqsum bejn il-partijiet.

Fl-ewwel lok fil-fatt is-sottoskritt irid jaghmel referenza ghall-gbid ta' sebgha u ghoxrin elf Euro (€27,000) f'Settembru 2013 min-naha tal-attur minn kont bankarju li hemm fuq ismu, illi baqa' ma ta l-ebda spjegazzjoni ghala gibidhom. Il-konvenuta dawn haqqha tithallas nofshom, u ghalhekk l-attur ghandu jhallas lill-konvenuta s-somma ta' tlettax-il elf u hames mitt Euro (€13,500).

Illi bl-istess mod il-flus li hemm fil-banek u kif ukoll dawk depozitati fil-Qorti ghandhom ukoll jinqasmu nofs bin-nofs. Dwar il-flus fil-kontijiet tal-bank, izda, s-sottoskritt jirrileva li ghandhom jinqasmu nofs b'nofs biss dawk il-kontijiet u ammonti li xehdu dwarhom ix-xiehda mill-banek rispettivi, u m'ghandux jinqasam ukoll il-bilanc li jidher fid-dokument prezentat mill-attur bhala Dok. CM 1 u li jirrigwarda l-kont mizmum mill-konvenuta mal-Bank of Valletta p.l.c. bin-numru 40012158706. Dan il-kont ghandu jinzamm interament mill-konvenuta.

Illi dwar il-vetturi (li llum jidher baqa' tnejn biss minnhom), dawn ma gewx valutati b'mod oggettiv waqt il-kawza. Ma tressqux provi ta' valutazzjonijiet tal-istess jew provi dwar ic-cirkostanzi ta' dawn il-vetturi bhall-mileage u fatturi determinanti ohra. L-attur ghamel access ghall-fatt li l-vettura Maruti 800 kellha xi hsarat, izda xejn iktar. Ghalhekk huwa difficli ghas-sottoskritt jistabbilixxi x'jiswew dawn il-vetturi sabiex ikunu jistghu jinqasmu. Ghalhekk, kwantu ghall-vetturi DFM u Maruti 800, is-sottoskritt jirrakkomanda illi dawn jinbieghu u r-rikavat minnhom jinqasam nofs bin-nofs.

Illi sabiex jigi assigurat il-hlas fuq imsemmi ta' tlettax-il elf u hames mitt Euro (€13,500) mill-attur lill-konvenuta, l-istess konvenuta ghandha tinghata l-jedd illi tizbanka interament wahidha u minghajr il-htiega tal-kunsens tal-attur kull

---

[19] Fol. 443g u 443h

somma li hemm depozitata taht l-awtorita' tal-Qorti[20], u dan billi nofs dawk id-depoziti jghaddu ghand il-konvenuta bhala sehmha bi dritt mill-komunjoni tal-akkwisti, u n-nofs l-iehor biex jissodisfaw il-hlas ta' tlettax-il elf u hames mitt Euro (€13,500) appena msemmi. Jekk id-depoziti ma jservux biex jigi sodisfatt tali hlas, l-attur jibqa' tenut ihallas il-bqija tas-somma minn flusu.

Illi f'dan il-punt is-sottoskritt josserva wkoll illi meta l-konvenuta kienet prezentat sekwestru li jindika li sehmha mill-komunjoni kien ta' disghin elf Euro (€90,000), dan il-kalkolu kien zbaljat, peress illi ladarba l-appartament u l-istore ma humiex propjeta' tal-partijiet, dan l-ammont kien esagerat. Dan il-punt tqajjem diversi drabi waqt il-gbir tax-xiehda quddiem l-esponent, izda l-esponent ma jista' joffri l-ebda rimedju ghal dan, u l-mezzi procedurali li jezistu trid tiskattahom il-parti involuta u mhux il-Qorti.

<u>3. Krediti tal-komunjoni</u>

Illi ma rrizultax li hemm xi krediti dovuti favur il-komunjoni.

<u>4. Propjeta' parafernali</u>

Illi ma jirrizultax li kien hemm xi propjeta' parafernali ta' xi hadd mill-partijiet f'dan il-kaz.

<u>5. Manteniment</u>

Illi in vista ta' dak konkluz iktar 'il fuq f'din ir-relazzjoni dwar ir-responsabbilita` tal-konvenuta ghat-tifrik ta' dan iz-zwieg, l-esponenti huwa tal-opinjoni li l-istess konvenuta iddekadiet mid-dritt taghha li tippercepixxi manteniment minghand l-attur.

Illi l-attur min-naha tieghu jahdem u se jippercepixxi pensjoni. Fil-mument tal-kitba ta' din ir-relazzjoni ghandu sebgha u hamsin (57) sena, u ghalhekk jonqsu ammont ta' snin fil-hajja tax-xoghol tieghu. Ma gew prezentati l-ebda ragunijiet ghalfejn l-attur ghandu b'xi mod jieqaf mix-xoghol, u dan kemm ghax-xoghol regolari tieghu kif ukoll ghal dak part-time. F'dan is-sens ghalhekk, lanqas l-attur ma ghandu jircievi l-ebda manteniment minghand il-konvenuta.

Illi jkun opportun li jigi ddikjarat ukoll illi kwalsiasi beneficcji socjali percepibbli minn xi hadd mill-partjiet ghandhom ikunu esklussivament ta' dik il-parti li tippercepihom.

KONKLUZJONI

---

[20] Inkluzi c-cedoli ta' depozitu numri 1320/2013, 1329/2013, 1555/2013 u 37/2014

Illi ghalhekk l-esponent huwa tal-umli fehma illi dina l-Onorabbli Qorti:-

Tilqa' l-ewwel talba attrici u tippronunzja s-separazzjoni bejn il-kontendenti għal raġunijiet imputabbli liz-zewg partijiet izda principalment lill-konvenuta;

Tilqa' t-tieni talba attrici;

Tichad it-tielet talba;

Tichad ir-raba' talba;

Tichad il-hames talba;

Tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tas-sitt talba stante li gie pruvat li l-konvenuta ma baqghetx tghammar fid-dar konjugali;

Tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tas-seba' talba stante li l-konvenuta ma talbitx manteniment pendente lite;

Kwantu ghat-tmin talba, tipprovdi s-segwenti:
Tilqa' dik il-parti tat-talba li tirrigwarda l-Artikolu 48(1)(d) tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta;
Tichad dik il-parti tat-talba li tirrigwarda Artikolu 48 sub-artikolu wiehed (1), sub-inciz 'b' li ghalih issir referenza f'Artikolu 48 sub-artikolu tnejn (2) tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta, in kwantu ma kienx hemm prova ta' xi donazzjoni minn dawk hemm imsemmija;
Tilqa' limitatament dik il-parti tat-talba li tirrigwarda Artikolu 48 sub-artikolu wiehed (1), sub-inciz tlieta 'ċ', li ghalih issir referenza f'Artikolu 48 sub-artikolu tnejn (2) tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta, u dan safejn hu kompatibbli ma' dak provdut fit-tieni taqsima ta' din ir-relazzjoni, u tahtar Nutar sabiex jippubblika l-att relattiv u kuratur sabiex jidher f'kaz li xi hadd mill-partijiet ikun kontumaci;

Kwantu ghad-disa' talba;
Tichad it-talba in kwantu qed jintalab li dina l-Onorabbli Qorti tapplika Artikolu 51 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta;
Tilqa' limitatament it-talba ghall-applikabiliita' ta' Artikolu 52 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta, u dan safejn kompatibbli mat-tieni taqsima ta' din ir-relazzjoni;
Tilqa' wkoll limitatament it-talba ghall-applikabilita' ta' Artikolu 53 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta, u dan safejn kompatibbli mat-tieni taqsima ta' din ir-relazzjoni;

Tilqa' l-ghaxar talba u dan safejn kompatibli mal-hames taqsima ta' din ir-relazzjoni.

Tilqa' l-hdax-il talba fis-sens illi tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti.

Tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tat-tnax–il talba ghall-hatra ta' persuni biex jirraprezentaw lill-konvenuta fil-kontumacja taghha fil-kawza stante li dan ma kienx il-kaz, u tilqa' izda dik il-parti tal-istess talba in kwantu tahtar kuratur sabiex jidher f'kaz li xi hadd mill-partijiet ikun kontumaci, u dan kif ukoll provvdut fil-parti tad-decide dwar it-tmin talba, aktar 'il fuq;

Tilqa' limitatament it-tlettax-il talba kif provvdut fit-tieni taqsima ta' din ir-relazzjoni;

Tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tal-erbatax-il talba stante li ma saret ebda talba ghall-hatra ta' tali esperti u periti matul il-kawza;

Tilqa' l-hmisax-il talba;

Tilqa' s-sittax–il talba;

Tilqa' limitatament is-sbatax-il talba, u dan ghar-ragunijiet indikati fl-ewwel taqsima, u tordna li l-ispejjez u drittijiet ta' din il-kawza ghandhom jithallsu kwantu ghal erba' partijiet minn hamsa (4/5) mill-konvenuta u parti wahda minn hamsa (1/5) mill-attur.

Hekk kif jixhed is-suespost, il-Qorti hija tal-fehma li l-Perit Legali ħa konsiderazzjoni profonda tax-xiehda u d-dokumenti kollha esebiti fil-mori ta' din il-kawza. Madanakollu l-Qorti xorta waħda hija tal-fehma illi ikun idoneju li tagħmel l-osservazzjonijiet u konsiderazzjonijiet tagħha dwar il-każ.

L-azzjoni odjerna

Permezz tal-azzjoni odjerna l-attur qiegħed jitlob illi l-Qorti tiddikjara lill-konvenuta ħatja għat-tifrik taż-żwieġ tagħhom u dan minħabba li bdiet tgħix ħajja adultera u mmorali u abbandunat id-dar matrimonjali u minħabba li ż-żwieġ tkisser a bażi ta' Artikolu 40 tal-Kap 16 u dan minħabba eċċessi, moħqrija, theddid jew offiżi gravi *da parti* tagħha, tapplika kontra l-konvenuta l-effetti tal-Artikoli 48 *et seq.* tal-Kap 16, ixxolji, tillikwida u tiddividi l-komunjoni tal-akkwisti, tirregola l-effetti konsegwenzjali għas-separazzjoni personali u tipprojbixxi lill-konvenuta milli tuża kunjomu ossia *B* u tirriverti għal kunjom xbubitha *D*.

Filwaqt li l-konvenuta ippreżentat risposta ġuramentata abbażi ta' liema taqbel ma' uħud mit-talbiet tal-attur, iżda topponi għall-oħrajn fosthom li

ż-żwieġ tkisser għal tortijiet imputabbli lilha, kif espost fil-bidu ta' din is-sentenza, il-konvenuta ma ppreżentatx kontro-talba.

Għaldaqstant, gjaladarba jirriżulta mill-atti li ż-żwieġ bejn il-partijiet tkisser u m'hemmx ċans ta' rikonċiljazzjoni, din il-Qorti sejra tgħaddi sabiex tevalwa l-provi prodotti biex tiddikjara s-separazzjoni personali bejn il-partijiet peress li jidher ċar li hemm diżgwid kbir bejn il-partijiet fir-rigward ta' lil min għandu jiġi attribwit il-ħtija għat-tifrik taż-żwieġ u kif ukoll rigward l-effetti konsegwenzjali taż-żwieġ, u dan kif jirriżulta ben ċar abbażi tal-provi mressqa.

A skans ta' ripetizzjoni żejda, il-Qorti mhux ser tgħaddi sabiex terġa' tirreplika l-verżjoni tal-partijiet u tax-xhieda mressqa minnhom, u dan *in vista* tal-fatt illi dan diġà jinsab fir-rapport tal-Perit Legali, hekk riprodott hawn fuq fl-intjer tiegħu. In sintesti l-attur jilmenta li l-konvenuta hija unikament responsabbli għat-tifrik ta' dan iż-żwieġ u dan minhabba (i)adulterju (ii) eċċessi, (iii) moħqrija (iv) theddid jew offiżi gravi u (v) abbandun tad-doveri matrimonjali u tad-dar matrimonjali kommessi mill-konvenuta fil-konfront tal-attur. Minn naħa l-oħra l-konvenuta tilmenta li ż-żwieġ tkisser b'tort tal-attur minħabba (i)l-karattru dominanti tal-attur, (ii) il-fatt li għandu ħbiberiji ma' terzi u (iii) aggressjoni u moħqrija minn naħa tiegħu fuqha.

Il-Qorti sejra issa tikkonċentra fuq il-konklużjonijiet tal-perit legali u li jistgħu jiġu kategorizzati fis-segwenti:

i) Responsabbilta` għat-tifrik taż-żwieġ;
ii) l-Applikazzjoni tal-Artikolu 48 *et seq* tal-Kap 16 fil-konfront tal-attur u l-konvenuta;
iii) It-Terminazzjoni, Likwidazzjoni, Diviżjoni u Assenjazzjoni ta' dak kollu li jifforma parti mill-Komunjoni tal-Akkwisti u l-assenjazzjoni tal-Beni Parafernali u/jew Dotali:
iv) Kunjom xbubit il-konvenuta.

i) Responsabbilta` għat-tifrik taż-żwieġ;

Il-Qorti tibda billi tagħmel referenza għall-ilment prinċipali tal-attur fuq il-konklużjoni tal-Perit Legali li alloka l-ispejjeż u drittijiet tal-kawża in kwantu għal erba' partijiet minn ħamsa (4/5) jitħallsu mill-konvenuta u parti waħda minn ħamsa mill-attur meta huwa jisħaq illi t-tort tat-tifrik taż-żwieġ hija l-konvenuta u għalhekk huwa m'għandu jbati l-ebda spejjeż la tal-kawża, la tar-rapport peritali u lanqas tal-mandat ta' sekwestru li għamlitlu l-konvenuta (*221/13AE akkordat fit-23 ta' Settembru 2013*).

Abbażi tal-provi mressqa l-Perit Legali jikkonkludi illi "*l-konvenuta bl-adulterju taghha hija principalment responsabbli ghat-tifrik ta' dan iz-zwieg, izda l-attur ghandu wkoll igorr ammont ta' responsabbilita ghat-tifrik tal-istess ghall-mod kif tratta lill-konvenuta matul iz-zwieg, specjalemnt lejn l-ahhar snin taz-zwieg"* u għalhekk dawna t-tortijiet ġew riflessi fil-qasma tal-beni u l-allokazzjoni tal-ispejjeż kif imsemmija iktar il-fuq.

Din il-Qorti eżaminat hi wkoll il-provi mressqa, u taqbel mal-allokazzjoni tat-tortijiet a bażi ta' dak li ġie espost u spjegat mill-abbli Perit Legali, iżda ma taqbilx illi l-adulterju minn naħa tal-attriċi ġie ampjament pruvat. Dwar l-adulterju, l-Artikolu 38 tal-Kap 16 jgħid li

"Kull parti miżżewġa tista' titlob il-firda minħabba l-adulterju tal-parti l-oħra".

Fil-kawża **Rita Schembri vs Dott. Albert Grech *et noe***[21] jingħad li: *"Stante diffikulta tal-prova ta' adulterju, dan jista jigi ppruvat permezz ta' indizzji u presunzjonijiet purche ikunu gravi u konkordanti b'mod li ma jhallu ebda dubbju f'min ghandu jiggudika."* Illi dan il-ħsieb kien gie konfermat ukoll f'sentenzi oħra. **Brincat utrinque** deċiża fil-31 ta' Marzu 1955, **Nine Anne Edwards vs Avukat Dr N A Xuereb *noe*** PA 22 ta' Frar 1961 u **Anthony Bonnici vs Rose Bonnici** A.V. 7 ta' April 1978. Illi fil-kawża Nine Anne Edwards vs Avukat Dr N A Xuereb *noe* din il-Qorti qalet li: "*Ghall-prova tal-adulterju ma hemmx bzonn ta' testimonjanza 'de visu' jew il-flagranza, bizzejjed **il-konkors ta' cirkostanzi precizi, gravi u univoci li jwasslu lill-gudikant ghall-konvinciment tal-fatt**."*

[21] Deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fis-16 ta' April 1953.

Il-Qorti ma tħossx li bix-xhieda ta' wlied il-partijiet u x-xhieda tal-attur ġie ppruvat b'indizji gravi u preċiżi adulterju minn naħa tal-konvenuta. Illi l-konvenuta kienet qed titlaq 'l barra u tgħix ħajja li ma kinitx xierqa għal mara miżżewwġa u b'hekk kienet qed tonqos minn dmirijietha fiż-żwieġ ġie ppruvat kjarament u l-Qorti tħoss li dan lanqas ġie miċħud mill-konvenuta, però b'dan wieħed ma jistax jaqbad jikkonkludi li allura kellha relazzjoni adultera.

Mix-xhieda ħareġ illi kienet bdiet tilbes qasir u mhux addatat għal mara tal-età tagħha u li kienet toħroġ f'ħinijiet meta suppost qiegħda mal-familja d-dar u meta tkun id-dar tqatta' ħafna ħin fuq l-*internet* tkellem nies oħra. It-tifla E fl-affidavit tagħha tgħid "*Ġieli qabadha missieri titkellem ma' xi nies jew tibghat bil-laptop*."[22] Kif jgħid l-attur huwa ma kienx jaf jaqra u għalhekk ma jistax jgħid x'kien qed jintqal f'dawn ic-chats jew ma' min kienet qed titkellem il-konvenuta u fil-fatt it-tifla ssemmi li missierha semma 'nies'. Tgħid ukoll li l-omm għajjret lill-missier li kienet qed taqlibilu u li ftit tal-ġranet wara ċaħdet li qalet dan.

Jiġu preżentati wkoll messaġġi[23] mill-mobile tal-konvenuta li skont l-attur u wliedu juru li kien hemm relazzjoni adultera. Madanakollu l-messaġġi huma ġeneriċi u jista' jkun li qed jintbagħtu bejn ħbieb. Dan wassal biex ir-raġel u t-tfal, mingħajr ma raw qatt xejn f'dan is-sens (ħlief meta jintqal illi rawha mitfugħa fuq raġel u ma jinġiebux provi f'das-sens u l-konvenuta tgħid li kien biss fl-2017 wara li kien tkisser iż-żwieġ) jikkonkludu illi hija kienet qed taqlibha lill-attur ma rġiel oħra u la jissemma ħadd minn dawn l-irġiel partikolari u lanqas tinġieb xi prova ta' dan. Il-messaġġi fil-fatt li jiġu preżentati huma tali li juru ħbiberija ma' min qed jintbagħtu imma bl-ebda mod ma wieħed jista' jikkonkludi li kien hemm xi tip ta' relazzjoni għaddejja. L-omm bdiet toħroġ weħedha, iddum barra etc. imma setgħet kienet qed tagħmel hekk mal-ħbieb u wieħed ma jistax jasal għall-konklużjoni ta' adulterju minn indizji ta' dan it-tip biss.

Lanqas ma wieħed jista' jgħid li kien hemm relazzjoni adultera għaliex kienet tibgħat il-flus barra minn Malta. Ma ntwerwew l-ebda messaġġi u

[22] Fol. 651.
[23] Fol. 566.

ma ssemma l-ebda ħadd partikolari biex il-Qorti tista' tkun konvinta li teżisti relazzjoni barra ż-żwieġ. La ġew preżentati ritratti, la ttellgħu l-ebda xhieda li setgħu raw lill-konvenuta f'relazzjoni ma' ħaddieħor, la ġew preżentati diskursati li juru li hemm relazzjoni bejn il-konvenuta u xi ħadd partikolari. Għalkemm l-attur jgħid li anke kienet iċċempel lill-irġiel quddiemu u tibgħatilhom il-messaġġi, dawn jidhru statements ġeneriċi u mingħajr provi l-Qorti ma tistax b'konvinċiment tikkonkludi li rriżulta adulterju.

Dak mitqal madanakollu, il-Qorti tħoss li dan l-aġir wassal għal inġurji gravi minn naħa tal-konvenuta li abbandunat il-familja bl-aġir tagħha u saħansitra nsiet in-neputijiet tagħha stess daqs kemm intilfet tgħix il-ħajja li riedet tgħix. Il-Qorti hawn tħoss li x-xhieda ta' ulied il-partijiet tinħass kredibbli fis-sens illi l-Qorti tħoss l-uġieħ tal-ulied li jħossu li kienu tant familja magħqudha u li l-omm biddlitilhom ħajjithom. Jixhdu wkoll kemm il-missier ħass in-nuqqas ta' martu u beda jmur għandhom qisu nagħġha mitlufa mingħajr martu. Tant ħassew il-bidla fiha li kienu wkoll inkwetati x'ħa jgħidu n-nies fuq missierhom meta jaraw lil din il-mara tinbidel b'dan il-mod. Għalkemm il-Qorti taqbel illi r-raġel għandu jerfa' r-responsabbilità ta' għemilu wkoll li seta' wassal għal ċerta diverġenza bejn il-partijiet fiż-żwieġ, madanakollu l-aġir tal-konvenuta żgur sammar il-musmar biex dan iż-żwieġ tkisser u b'xejn ma għenet illi s-sitwazzjoni b'xi mod titjieb bl-aġir tagħha.

Illi fil-kawża **A Mifsud vs Vincenzo Mifsud**[24] gie ritenut li l-eċċessi u inġurji gravi jridu jkunu tali li "*joffendu l-persuna li kontra tagħha huma diretti b'mod li jiġġeneraw fiha dulur, eżasberazzjoni u avversjoni profonda kontra l-konjuġi li jkun ħati tagħhom.*" L-aġir tal-konvenuta fejn qalet li żżewwġet żgħira b'ton ta' rimors u li issa trid tgawdi, fejn bdiet tilbes b'mod mhux addattat għaliha u tiffrekwenta ċertu postijiet weħedha u tabbanduna lill-attur, jammontaw għal u inġurja gravi.

Minn naħa l-oħra l-Qorti taqbel mal-konklużjonijiet tal-Perit Legali f'dak li huwa l-imġieba tal-attur. Fil-fatt, fin-nota responsiva tal-konvenuta hi tgħid li l-karattru tal-attur apparti li kien vjolenti kien dominanti. Dan fil-fatt joħroġ biċ-ċar anke mill-mod kif jixhed l-attur u għalhekk anke

[24] Prim Awla tal-Qorti Ċivili, 30 ta' Gunju 1961.

mingħajr ma hu konxju l-attur jitkellem b'mod li jidher li ma kienx iqis lil martu bħala s-sieħba tiegħu iżda kif qal tajjeb il-Perit Legali iktar kien jaraha "*bhal li kieku kienet tifla ohra tieghu u mhux martu*"[25] Fit-ton tiegħu jidher possessiv u li jrid li martu tagħmel kif jgħid hu u fil-fatt hi tixhed illi għalkemm kienet tħobbu kien jiksirha quddiem in-nies għalkemm kienet tmur taħdem miegħu u ġieli anke refa' jdejh fuqha.

Fil-fatt jiġu preżentati rapporti li saru fl-2010[26] u għalhekk snin qabel ma ġew intavolati l-proċeduri u meta l-partijiet kienu għadhom flimkien sew, fejn il-konvenuta tirrapporta li kienet ġiet aggredita minn żewġha l-attur.

Kif jikkonkludi l-Perit Legali "*Izda fl-istess hin ma jistax ma jinnutax kif minn kliemu l-attur kien xi kultant jitratta lill-konvenuta bhal li kieku kienet tifla ohra tieghu u mhux martu. Minn dan li ghadu kemm issemma, u minn dak li wriet il-konvenuta dwar l-attur, ghalhekk lill-esponent jirrizultalu li l-attur ghandu karattru possessive, mhux daqstant facli, u li kultant wasslu biex anke refa' idejh fuq il-konvenuta minflok irrikorra qabel ghall-proceduri legali li finalment fetah huwa stess kontra l-konvenuta*."[27]

Il-Qorti tħoss għalhekk li jirriżulta dak li tallega l-konvenuta dwar tortijiet min-naħa tal-attur fejn kien hemm drabi fejn irriżultat aggressjoni u dominanza minn naħa tiegħu li għalihom għandu jpatti parti mit-tortijiet tat-tkissir taż-żwieġ.

Il-Qorti taqbel mal-Perit Legali li ma ġiex ippruvat adulterju minnaħa tal-attur waqt li l-konvenuta kienet għadha fid-dar matrimonjali u ma tħossx li xi ħbieberija li kellu l-attur wasslet għat-tifrik taż-żwieġ.

L-attur jitlob ukoll dikjarazzjoni li l-konvenuta abbandunat id-dar matrimonjali.

L-abbandun huwa motiv għas-separazzjoni fil-Liġi Maltija u fil-fatt, l-Artiklu 41 tal-Kap 16 jistipula illi kull waħda mill-partijiet miżżewġa tista' wkoll titlob il-firda jekk għal sentjen jew iżjed, tkun abbandunata mill-

[25] Fol. 799.
[26] Rapport mal-pulizija a fol. 642, ittra mill-Aġenzija Appoġġ a fol. 649. u ċertifikat mediku a fol. 650.
[27] Fol. 799.

oħra, mingħajr raġuni tajba. Kemm mid-diċitura tal-artikolu u wkoll minn ġurisprudenza kostanti tagħna jirriżulta illi l-kriterji sabiex azzjoni bħal din tirnexxi huma tnejn, u *cioé* l-abbandun idum għal sentejn jew iżjed, filwaqt li l-abbandun iseħħ mingħajr raġuni tajba. Fil-kawza **Andrea Avellino vs Regina Avellino**[28], insibu definizzjoni cara ta' dawn il-kriterji, fejn intqal: *"Illi dwar l-abbandun, jingħad li l-istess, biex jista' jikkostitwixxi kawżali tas-separazzjoni, irid, apparti ż-żmien, li fil-każ se maj jikkonkorri, illi jkun sar bla ġusta kawża. Huwa fatt li l-apprezzament taċ-ċirkustanzi "di fatto" li l-abbandun mid-dar ikun sar volontarjament (ċjoe bla kawża ġusta), b'mod li jkun jista' jagħti lok għas-separazzjoni personali għall-ħtija ta' min jirrikorri għalih, huwa mħolli fil-kriterju tal-maġistrat deċidenti; kif ukoll ġie deċiż illi mhux kwalunkwe allontanament ta' konjuġi mid-domiċilju konjugali jikkostitwixxi l-prova ta' l-abbandun volontarju: imma jrid ikun jirriżulta minn fattijiet li juri l-intenzjoni żgura, ferma u pożittiva, ta' min jabbanduna, li ma jerġax imur jgħammar mal-parti l-oħra. U biex ikun kundannabbli, l-abbandun irid ikun kapriccuz u mhux gustifikat minn xi motiv ragjonevoli."*

L-abbandun hawn kien riżultat tal-firda u mhux kawża tagħha u għalhekk ma jirriżultax skont il-liġi.

Għaldaqstant il-Qorti, minkejja li ma tikkonkludix li ġie ppruvat adulterju minn naħa tal-konvenuta, hija konvinta però li minn naħa tagħha rriżultaw inġurji gravi li wasslu għat-tifrik taż-żwieġ. Madanakollu l-attur ukoll kellu t-tortijiet tiegħu li l-Qorti tħoss li ġew ippruvati u l-Qorti taqbel mal-mod kif qassam it-tort il-Perit Legali.

ii) l-Applikazzjoni tal-Artikolu 48 *et seq* tal-Kap 16 fil-konfront tal-attur u l-konvenuta;

L-attur jitlob lill-Qorti sabiex tapplika fil-konfront ta' martu d-dekadenzi stipulati fl-Artikoli 48 *et seq* tal-Kap 16.

"(1) Il-parti, ir-raġel jew il-mara, illi tkun il-ħtija tal-firda għal waħda mir-raġunijiet imsemmijin fl-artikoli 38 u 41 titlef –

[28] Deċiża mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili nhar is- 16 ta' Diċembru 1949.

(a) il-jeddijiet imsemmijin fl-artikoli 631, 633, 825, 826 u 827;
(b) dak kollu li tkun kisbet mill-parti l-oħra b'donazzjoni bi ħsieb taż-żwieġ, jew waqt iż-żwieġ, jew taħt titolu ieħor gratuwitu;
(ċ) kull jedd ta' parti miż-żwieġ għan-nofs tal-akkwisti illi jkunu saru l-aktar bil-ħidma tal-parti l-oħra wara data stabbilita mill-qorti bħala d-data meta l-parti għandha tkun kunsidrata li minnha tkun ħatja tal-firda. Għall-finijiet ta' dan il-paragrafu biex jiġi determinat jekk akkwist ikunx sar l-aktar bil-ħidma ta' waħda mill-partijiet fiż-żwieġ, għandhom jitqiesu l-kontributi b'kull mod taż-żewġ partijiet skont l-artikolu 3;
(d) il-jedd li iġġiegħel lill-parti l-oħra, f'kull każ, li tagħtiha l-manteniment bis-saħħa tal-obbligu li jitnissel miż-żwieġ."

Minn naħa l-oħra:

51. Il-firda li ssir minħabba xi waħda mir-raġunijiet imsemmijin fl-artikolu 40, tista' jkollha l-effetti msemmijin fl-artikolu 48, meta l-qorti jidhrilha li, taħt iċ-ċirkostanzi tal-każ, għandhom igħoddu, f'kollox jew f'biċċa, id-dispożizzjonijiet ta'dak l-artikolu.

Il-firda personali motivata mill-adulterju u l-abbandun, iġibu magħhom, skond il-liġi, konsegwenzi iebsin, liema konsegwenzi huma mandatorji u jridu jiġu applikati fil-konfront ta' dik il-parti misjuba ħatja għat-tifrik taz-zwieġ *ai termini* tal-Artikolu 48 tal-Kap 16. Fil-każ odjern, il-konvenuta hija ħatja ta' inġurji gravi u għaldaqstant il-Qorti għandha diskrezzjoni li tilqa' t-talba tal-attur f'dan ir-rigward u tapplika fil-konfront tal-konvenuta s-sanzjonijiet elenkati f'Artikolu 48 tal-Kap 16.

Il-Qorti tħoss li in linea ma' dak provdut fir-rapport tal-Perit Legali u fid-dawl tal-fatt li l-Qorti sabet lill-konvenuta ħatja prinċipalment għat-tkissir taż-żwieġ, għandha tapplika fil-konfront tal-konvenuta dak provdut fl-Artikolu 48 (1) (d). Il-Qorti hija tal-fehma li l-konvenuta ddekadiet mid-dritt tagħha li tipperċepixxi manteniment mingħand l-attur. Il-konvenuta tixhed hi stess li meta telqet mid-dar sabet saqajha u bdiet taħdem, tirċievi r-relief u s-sussidju tal-kera.

L-assi tal-komunjoni mbagħad ser jinqasmu kif ġej.

iii) **It-Terminazzjoni, Likwidazzjoni, Diviżjoni u Assenjazzjoni ta' dak kollu li jifforma parti mill-Komunjoni tal-Akkwisti u l-Assenjazzjoni tal-Beni Parafernali u/jew Dotali:**

Bidu tal-Komunjoni tal-Akkwisti

Il-Qorti tirrileva li ladarba l-partijiet iżżewġu nhar il-24 ta' Marzu 1984, din id-data għandha titqies bħala d-data li fiha ġiet stabbilita l-komunjoni tal-akkwisti bejn il-partijiet.

Terminazzjoni tal-Komunjoni tal-Akkwisti

Il-Qorti qiegħda permezz ta' din is-sentenza xxolji l-komunjoni tal-akkwisti eżistenti bejn il-partijiet.

Kif jelenka ben tajjeb il-Perit Legali l-assi li jiffurmaw il-komunjoni tal-akkwisti ta' bejn il-partijiet huma s-segwenti:

1. *Kirja tal-appartament numru sitta (6), Triq Il-Weghdiet, Bini tal-Gvern, Block C, Birkirkara li jinkera minghand l-Awtorita' tal-Artijiet.*
2. *Oggetti u ghamara li saru fid-dar konjugali, cioe' l-appartament appena msemmi.*
3. *Kirja ta' store 16, Block M, Triq il-Weghdiet, Laqxija, Birkirkara li jinkera minghand l-Awtorita' tal-Artijiet.*
4. *Oggetti li jinsabu fl-istore appena msemmi.*
5. *Vettura Tata Telcoline Crew Cab bin-numru ta' registrazzjoni LCA 471. Dan gie indikat bhala scrapped.*
6. *Vettura Maruti 800 Hatchback bin-numru ta' registrazzjoni FBO 662.*
7. *Vettura DFM Cargo Van Truck bin-numru ta' registrazzjoni HBE 704.*
8. *Flus depozitati l-Qorti mill-banek.*
9. *Kontijiet bankarji ma' Mediterranean Bank u HSBC Bank (Malta) plc.*

Il-Qorti taqbel mal-pjan ta' qasma li kkonkluda l-Perit Legali fit-taqsima bit-titlu ***2. Qsim tal-Komunjoni U Ritorn tal-Beni Parafernali*** u taddottah fl-intjer tiegħu salv għas-segwenti:

Rigward iż-żewġ vetturi tal-partijiet (it-tielet vettura jirriżulta li ġiet scappjata) kif jingħad mill-Perit Legali, dawn ma ġewx valutati madanakollu l-Qorti tifhem minn dak li ntqal illi l-valur tagħhom huwa minimu. Il-partijiet iżda qed jinqdew b'dawn il-vetturi u għalhekk tħoss illi ma għandhomx jinbiegħu kif jipproponi l-Perit Legali iżda jibqgħu

jintużaw mill-partijiet għaliex bil-valur tagħhom żgur mhux ser jixtru vetturi oħra. Għalhekk il-Qorti qed tassenja il-vettura *Maruti 800 Hatchback* bin-numru ta' reġistrazzjoni FBO 662 lill-konvenuta u l-vettura *DFM Cargo Van Truck* bin-numru ta' reġistrazzjoni HBE 704 lill-attur.

Dwar il-mobbli ta' ġod-dar matrimonjali, l-partijiet qatt ma preżentaw lista u valuri rispettivi ta' dawn il-mobbli jew il-pretensjonijiet tagħhom f'dan ir-rigward. L-attur jixhed illi "*Id-dar fejn nghix, hi qatt ma talbitni xejn mill-ghamara. Fil-bidu kienet tiehu dak li kien hemm. Hadithom. Television haditu, tal-hjata haditha, hadet xi affarijiet ohra, barra li haditli l-flus, li terga' kienu tan-nies, tax-xiri li nixtri, u mbaghad kont intihomlhom f'daqqa."* [29] Il-Qorti iżda hija sprovvista minn provi ċari u sodisfaċjenti fuq il-pretensjonijiet tal-partijiet f'dan ir-rigward u għalhekk il-Qorti taqbel mal-Perit Legali li l-mobbli rimanenti fid-dar matrimonjali jiġu assenjati lill-attur u jekk il-konvenuta ħadet xi oġġetti mid-dar dawn jiġu assenjati lilha.

Il-konvenuta ssemmi wkoll lista ta' xogħolijiet li saru fid-dar matrimonjali u tgħid *"Fid-dar ghamilna l-aluminium, spare toilet, kamra tal-banju, kamra tas-sodda matrimonjali, kamra tat-tifel u kamra tal-bniet. Qed nirreferi ghall-ghamara li kienet gdida, bdilna l-madum ta' kullimkien. Il-kcina ghamilniha minn kamra zghira u ghamilniha ta' l-oak. Dawl u ilma qlajna l-art kollha biex nghaddu l-kanuni u l-kanen...L-ghamara tal-kamra tat-tifel xtrajtha jien..."*[30] Anke hawn il-Qorti ma għandhiex provi ċari b'valuri u żmenijiet meta saru, jekk verament saru dawn ix-xogħolijiet u għalhekk u anke fid-dawl tal-fatt li ż-żewġ partijiet gawdew billi għixu l-ħajja tagħhom matrimonjali f'din id-dar għal fuq minn għoxrin sena. U għalhekk il-Qorti ma hix ser tassenja krediti f'dan ir-rigward.

Dwar il-bqija tal-komunjoni l-Qorti taddotta l-assenjazzjoni tal-Perit Legali.

Il-Qorti tadotta wkoll it-taqsimiet ***3. Krediti tal-komunjoni, 4. Propjeta' parafernali*** u ***5. Manteniment***

[29] Xhieda tal-attur a fol. 727.
[30] Xhieda tal-konvenuta a fol. 685.

iv) Kunjom Xbubit il-Konvenuta

L-attur jitlob lill-Qorti sabiex tordna lill-konvenuta sabiex tirriverti għal kunjom xbubitha u *ċioé* "*D*" u tkun projbita milli tibqa' tuża kunjomu *ossia* "*B*". Il-Qorti tilqa' din it-talba ai termini tal-Artikolu 62(3) tal-Kap 16 anke għaliex minn naħa tal-konvenuta ma ġiet imressqa l-ebda oġġezzjoni dwar dan u *stante* li l-attur u wliedu jħossu illi l-konvenuta ġabet għajb kbir lill-familja bl-aġir tagħha u jirriżulta li l-attur ġie affetwat minn dak li bdiet tagħmel il-konvenuta anke quddiem is-soċjetà u għalhekk sofra preġudizzju f'dak is-sens.

DEĊIDE

Għalhekk u għal dawn il-motivi, filwaqt li tiċħad l-eċċezzjonijiet sollevati mill-konvenuta sa fejn huma inkompatibbli ma' dak hawn deċiż, din il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi din il-kawza billi:

1. Tilqa' l-ewwel talba attriċi billi tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-konjuġi *stante* li ż-żwieġ tal-partijiet tkisser irremidjabilment iżda dan bi ħtija prinċipalment tal-konvenuta u dan minħabba inġurji gravi minn naħa tagħha iżda wkoll minħabba tortijiet attribwibbli lill-attur;

2. Tiċħad it-tieni talba attriċi *stante* li ma jirriżultax adulterju minn naħa tal-konvenuta iżda inġurji gravi fil-konfront tal-attur;

3. Tiċħad it-tielet talba *stante* li ma jirriżultawx l-estremi fil-liġi biex tiġi mposta ordni ta' protezzjoni jew trattament;

4. Tilqa' r-raba' talba limitatament għall-parti li tgħid li ż-żwieġ tkisser irrimedjabbilment minħabba tortijiet parzjalment tal-konvenuta;

5. Tiċħad il-ħames talba *stante* ma rriżultax abbandun fis-sens li trid il-liġi;

6. Tastjeni milli tieħu konjizzjoni tas-sitt talba *stante* li tul il-kawza l-konvenuta ma baqgħetx tirrisjedi fid-dar matrimonjali;

7. Tastjeni milli tieħu konjizzjoni tas-seba' talba stante li l-konvenuta ma talbitx manteniment *pendente lite*;

8. Tilqa' t-tmien talba limitatament għall-Artikolu 48(1)(a) tal-Kap 16 u 48(1)(d), tiċħad dik il-parti tat-talba li tirrigwarda Artikolu 48 sub-artikolu wieħed (1), sub-inċiż 'b' li għalih issir referenza f'Artikolu 48 sub-artikolu tnejn (2) tal-Kap 16, in kwantu ma kienx hemm prova ta' xi donazzjoni minn dawk hemm imsemmija, tilqa' limitatament dik il-parti tat-talba li tirrigwarda Artikolu 48 sub-artikolu wieħed (1), sub-inċiż tlieta 'ċ', li għalih issir referenza f'Artikolu 48 sub-artikolu tnejn (2) tal-Kap 16 tal-Liġijiet ta' Malta, u dan safejn hu kompatibbli ma' dak provdut fit-taqsima *iii) It-Terminazzjoni, Likwidazzjoni, Diviżjoni u Assenjazzjoni ta' dak kollu li jifforma parti mill-Komunjoni tal-Akkwisti u l-Assenjazzjoni tal-Beni Parafernali u/jew Dotali* ta' din is-sentenza;

9. Kwantu għad-disa' talba tilqa' t-talba in kwantu dan hu kompatibbli mat-taqsima *ii) l-Applikazzjoni tal-Artikolu 48 et seq tal-Kap 16 fil-Konfront tal-Attur u l-Konvenuta* u dak provdut fit-taqsima *iii) It-Terminazzjoni, Likwidazzjoni, Diviżjoni u Assenjazzjoni ta' dak kollu li jifforma parti mill-Komunjoni tal-Akkwisti u l-Assenjazzjoni tal-Beni Parafernali u/jew Dotali* ta' din is-sentenza;

10. Tilqa' l-għaxar talba u dan safejn kompatibbli mat-taqsima tal-Manteniment fit-taqsima *iii) It-Terminazzjoni, Likwidazzjoni, Diviżjoni u Assenjazzjoni ta' dak kollu li jifforma parti mill-Komunjoni tal-Akkwisti u l-Assenjazzjoni tal-Beni Parafernali u/jew Dotali*;

11. Tilqa' l-ħdax-il talba fis-sens illi tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti u tordna l-assenjazzjoni skont it-taqsima *iii) It-Terminazzjoni, Likwidazzjoni, Diviżjoni u Assenjazzjoni ta' dak kollu li jifforma parti mill-Komunjoni tal-Akkwisti u l-Assenjazzjoni tal-Beni Parafernali u/jew Dotali*;

12. Tastjeni milli tieħu konjizzjoni ulterjuri tat-tnax–il talba u dan għaliex ma jirriżżultax il-bżonn ta' ħatriet f'dan is-sens f'dan il-każ;

13. Tilqa' limitatament it-tlettax-il talba kif provdut fit-taqsima *iii) It-Terminazzjoni, Likwidazzjoni, Diviżjoni u Assenjazzjoni ta' dak kollu li jifforma parti mill-Komunjoni tal-Akkwisti u l-Assenjazzjoni tal-Beni Parafernali u/jew Dotali* ta' din is-sentenza*;*

14. Tastjeni milli tieħu konjizzjoni ulterjuri tal-erbatax-il talba *stante* li ma saret ebda talba għall-ħatra ta' tali esperti u periti matul il-kawża;

15. Tilqa' l-ħmistax-il talba skont it-taqsma *iv) Kunjom Xbubit il-Konvenuta* ta' din is-sentenza;

16. Tilqa' s-sittax–il talba;

17. Tilqa' limitatament is-sbatax-il talba, u dan għar-raġunijiet indikati fit-taqsima *i) Responsabbilta` Għat-tifrik taż-żwieġ* u tordna li l-ispejjeż u drittijiet ta' din il-kawża għandhom jitħallsu nofs bin-nofs bejn il-partijiet. Tiċħad it-talba sa fejn l-attur jitlob il-ħlas ta' spejjeż extra-ġudizzjarji.

Dr. Abigail Lofaro
Imhallef

Rita Vella Baldacchino
Deputat Registratur